

Fuafuaga mo le Si'itia o le Malupuipuia o Nu'u ma Afio'aga mai Suiga o le Tau

A'ana Alofi III

Ta'lala o Galuega 2018

'Upu Tomua

E iā te a'u le ava tele e fa'ailoa atu ai Fuafuaga mo le Siitia o le Malupuipuia o Nuu ma Afioaga mai Suiga o le Tau (Fuafuaga o le CIM) lea sā uluai fa'aigoaina o Fuafuaga mo le Vaaia Lelei o Aseta Tulata i le Sami. 'O le toe iloiloina o nei fuafuaga na suia ai le faatinoina talu le uluai seti o fuafuaga na tapenaina mo itumalo e 15 i le tausaga 2002 – 2003 i lalo o le polokalame na faatupeina e le Faletupe o le Lalolagi ma le 26 itumalo mulimuli na faamaeaina i le tausaga 2004-2007 i le polokalame a Samoa mo le Vaaia lelei o Aseta Tulata i le Samoa na faatupeina e le Faletupe o le Lalolagi.

O le taimi nei ua lautele atu le fa'ata'iatiaga o le polokalame ua iai nei ma ua aofia le atunuua atoa mai i tuasivi se'ia o'o i le ā'au (ridge to reef approach). Ua le gata i atinae tetele ae ua aofia nei totolu ma le siosiomaga ma punaoa faalenatura ae fapea foi ma alamanuia mo nuu ma afioaga aemaise a latou pulega lelei. O le Taiala o le CIM lea na afua mai ai fuafuaga o le CIM(CIM Plan) na toe teuteuina ia Aukuso 2015 'ina 'ia atagia ai le faataatiaga fou mo le faatinoina o lenei fuafuaga e le Malo ma ua iai le fuafuaga o le a faatinoina nei CIM I le vaitau e tai 10 tausaga ma toe iloilo nai lo le 5 tausaga na uluai fuafuaina ai.

O le Fuafuaga o le CIM 'ua avea nei ma faavae o galuega faatino mo Vaega autu tetele(Sectors) uma o le Malo e tali atu ai i Suiga o le Tau i se faiga faapolokalame a le Malo o Samoa e tapena ai le atunuua i auala e tali atu ai i Suiga o le Tau. Ma o galuega uma ua fuafuaina i totolu o CIM plan mo itumalo ma nuu taitasi ua faapea ona fesootai lea I le ausia o le Fuafuaga autasi a le Malo 2016/17 – 2019/20 faatasai ai ma fuafuaga a isi matagaluega a le Malo.

'Ou te fia fa'ailoa le sao tele o itumalo ma afioaga taitasi faapea pā'aga fesoasoani, Matagaluega a le Malo e aofia ai

Matāgaluega o Tinā ma Tama'ita'i, Nu'u ma Agafeso'ota'i
 Matāgaluega o Galuega, Fela'ua'iga ma Ātīna'e Tetele
 Matāgaluega o Puna'oa Fa'alēnātura ma le Sī'osi'omaga
 Matāgaluega o Fa'ato'aga ma Faigāfaiva
 Fa'alāpotopotoga o Mālosi'aga Tau Eletise
 Pūlega o Feoa'iga i le Lau'ele'ele
 Pūlega o le Suāvai o Sāmoa
 Matāgaluega o le Soifua Mālōlōina
 Matāgaluega o Tupe

Mātou te fa'afetaia fo'i le sao tele o pā'aga fa'avāomālō na fa'atupeina lenei galuega telee aofia ai Faletupe o le Lalolagi i lana Poloketi Faataitai mo le Siitia o le Malupuipuia o afioaga mai Suiga o le Tau, le UNDP tauala mai le Adaptation Fund i le faatupeina o le galuega toe iloilo ma faafouina o nei fuafuaga o CIM Plans.

Oute tuuina atu nei Fuafuaga (CIM Plans) i paaga uma, i matagaluega, itumalo ma afioaga faapea paaga fesoasoani mo le faatinoina. Ua faamaonia o nei Fuafuaga (CIM Plans) o le a siitia ai le malupuipuia o Samoa mai aafiaga o suiga o le tau

Faafetai,

 Hon. Fiame Naomi Mata'afa
Minister of Natural Resources and Environment

Sui auai i le Fuafuaga

O le Fuafuaga o le CIM o le Fa'apā'aga i le vā o le Mālō o Sāmoa ma nu'u 'olo'o i totonu o vāega Fuafuaina. E 'āmata le Fuafuaga mai le tuasivi seia pa'ia le Sami/ā'au, e vaevaeinai vāega e 4; Ātīna'e Tetele; Si'osi'omaga ma Puna'oa Fa'alenātura; Auala mo tamaoaiga (livelihood) ma le lava o taumafa; ma Pūlega a Nu'u. E iai matafaioi a nei pā'aga i faafitauli i nei vaega tetele e 4 o le fuafuaga faatasi ai ma fofō e foia ai, ma o lenei fuafuaga ua tuufaatasia uma ai auaunaga'ma auala e siitia ai le saogalemu i le taimi nei ma le lumana'i.

O le Fuafuaga lenei e aofia ai le Itūmālō Fa'afaipule o Aana Alofi III Sisifo (e aofia ai le afioaga o Fasito'o Tai, Vailu'utai Faleatiu, Satapuala ma Samea).

O sui o nu'u/afioaga na auai i le tapenaina o Fuafuaga o le CIM i le fa'apā'aga ma le Mālō o Sāmoa.

Aso o le Sainiga : 22 JUNI 2018

Afio'aga o Fasito'otai

Sui Auai:

- Teuila Leituala Lotomau
- Saemo Sasa
- Taufono Ioane Toleafoa
- Toleafoa Afamasaga M Finai
- Leituala Lotomau Ah Chee

Saini

Thah Chee.

Leimua

*Taufono Ioane T.

G. Maropaga

Leituala Ah Chee

Afio'aga o Vailuutai

- Palota Fifita
- Leaitua Taua Falefitu
- Inu Fasimalo
- Taufono Seu Afamasaga
- Faasina Maselusi

Palota Fifita

JF.

Hau

L

Faasina . Maselusi

Afio'aga o Faleatiu

- Sei Vili Feiloaivao
- Fialelei Palesoo
- Alofa Vili
- Letoaoaana Sua
- Faamaugofie Utupo

Sei V
Fialelei Palesoo
H.
Lutu S.
Faamaugofie U S.N

Afio'aga o Satapuala

- Vaili Mimita
- Vasa Vaili
- Koleti Ili Samu
- Ma'ave Togia
- Soli Tavae

Vaili
Vasa Vaili
Koleti Ili Samu
Ma'ave. Togia
Soli TAVAG

Afio'aga o Samea

- Tuifaasisina Tofaimaa
- Letelemaana Fuga Tiaina
- Malaga Teofilo Vaatiuola

Tuifaasisina. T
Letelemaana Fuga Tiaina
Malaga Teofilo Vaatiuola

'Ua fa'aaogaina e le Mālō o Sāmoa lenei Fuafuaga mo le Siitia o le Malupuipua o Nuu ma Afioaga mai suiga o le Tau mo le Itūmālō Fa'afaipule o Aana Alofi III - Sisifo o se fuafuaga autu e faatinoina ai le Taiala mo le Siitia o le Malupuipua o Nuu ma Afioaga tapenaina i le 2002, toe iloiloina 2006 & 2015..

O le tapenaina o Fuafuaga o le CIM o loo taulamua ai le Matāgaluega o Puna'oa Fa'alēnātura ma le Si'osi'omaga fai ma sui o Matāgaluega a le Mālō ma Fa'alāpotopotoga e fa'amautū le auai o le Mālō o Sāmoa i le tapenaga o nei Fuafuaga ma le faaogaina e avea ma fuafuaga autu aua le faatinoina o le Taiala mo le Siitia o le Malupuipua o Nuu ma Afioaga mai Suiga o le Tau.

Ulu Bismarck Crawley
Ofisa Sili O Pulega
Matagaluega O Puna'oa Faanatura ma Siosiomaga

Lisi o Mataupu

<i>Uputomua</i>	<i>i</i>
<i>Sui o Itumalo</i>	<i>ii</i>
<i>Faapu'upu'uga</i>	<i>iii</i>
<i>Uiga o Upu</i>	<i>iv</i>
1. Folasaga o le Fuafuaga	
1.1 Ta'iala mo le Va'aiga Mamao	
1.2 Sini 'Autū o le Fuafuaga	
1.3 Faatulagaga O le Fuafuaga	
2. Ta'iala O Galuega	
2.1 Fa'amoemoe o le Ta'iala o Galuega	
2.2 Auala e Mafai ona Faatupe ai le Faatinoga o le Fuafuaga	
2.3 Umi e Faatino ai Fuafuaga	
3. Faamatalaga o le Itumalo o A'ana Alofi III - Sasa'e	
3.1 Ta'iga o Meatotino Fausia ma Alagā'oa Faanatura	
3.2 Ta'iga o Agafesootai ma le Tamaoaiga	
3.3 Tulaga Lamatia o le Tau ma le Anagatā	
4. Galuega Fesoasoani i le Itumalo o A'ana Alofi III	-
4.1 Galuega fesoasoani mo le Afio'aga o Fasitootai	Faafanua o le Itumalo
4.2 Galuega fesoasoani mo le Afio'aga o Vailuutai	Faafanua o le Nu'u
4.3 Galuega fesoasoani mo le Afio'aga o Faleatiu	Faafanua o le Nu'u
4.4 Galuega fesoasoani mo le Afio'aga o Satapuala	Faafanua o le Nu'u
4.5 Galuega fesoasoani mo le Afio'aga o Samea	Faafanua o le Nu'u
5. Ata Pu'eina e: MNRE-PUMA (2016 ma 2017)	

Uiga o 'Upu

Fa'afoga Fa'afuase'i	Tu'u atu i nu'u le tomai, fausaga ma alagā'oa 'ina 'ia mafai 'ona fa'amāsanī, tali atu ma vave toe fa'aleleia i taimi o fa'alavelave fa'afuase'i.
Lava Mea'ai	E lava mea'ai pe 'ā maua 'uma e tagata i taimi 'uma, maua ma lava le tamāo'āiga, saogalēmū ma mālōlōina, ma fetaui ma o lātou mana'oga tau mea'ai 'ina 'ia ola manuia ma mālōlōina.
	<i>Maua o mea'ai:</i> Avanoa e maua ai e tagata ta'ito'atasi ālāmanuia talafeagai (fa'amanuiaga) e maua ai mea'ai e fetaui mo se 'aiga mālōlōina. O fa'auigaga o fa'amanuiaga e pei o se seti o mea mana'omia 'uma e mafai ai e se tagata 'ona fa'avae mana'oga e fua i tūlāfono, faiga fa'apolokiki, tamāo'āiga ma agafeso'ota'i fa'avasegaina a le nu'u 'olo'o soifua ai (e aofia ai aiātatau fa'aleaganu'u e pei o le avanoa e maua ai ālāmanuia māsanī)
	<i>Iai mea'ai:</i> O le iai o mea'ai e lava ma lelei, 'ua tu'uina atu e fa'aaogā i 'āiga po o mea'ai 'aina mai fafo (e aofia ai ma mea'ai mai fesoasoanī)
	<i>Fa'atūmauina:</i> Mo le fa'atūmauina o mea'ai, e tatau 'ona maua mea'ai e talafeagai i taimi 'uma mo se faitauga aofa'i o tagata, o se 'āiga po o tagata ta'ito'atasi. E lē tatau 'ona lē maua avanoa i mea'ai 'ona o se fa'afitāuli fa'afuase'i (ft. se fa'alētonu o le tamāo'āiga po o le tau) po o ta'amilosaga o ni mea tutupu (ft. lē lava mea'ai 'ona o mea'ai fua fuata). O le va'aiga la fa'alemāfaufau i le fa'atūmauina, o le iai ma le lava o mea'ai i ona vāega 'uma.
	<i>Fa'aaogaga:</i> Fa'aaogaga o mea'ai e 'aula atu i le lava o mea'ai taumafa, vai mamā, tūmamā ma le tausia o le soifua mālōlōina 'ina 'ia 'ausia le ola mālōlōina e tali atu i mea e mana'omia e le tino. E ta'u mai ai ma le tāua o isi mea fa'aaogā e le'o ni mea'ai 'ina 'ia lava mea'ai
Lamatia	O se 'aula e ono lamatia ai po o se tūlaga e ono fa'aleagaina ai.
Sone Lamatia	Nofoaga 'ua fa'ailogaina e ono lamatia pe ono a'afia ai 'ona o lamatiaga i se vaitaimi fa'atūlagaina mo su'esu'ega. E ono sone lamatia 'olo'o fa'atatau i ai le su'esu'ega lenei: <i>ASCHs</i> (nofoaga ma'ale'ale e lamatia ai le talafātai); <i>CEHZs</i> (sone lamatia e tafi'esea ai le talafātai); <i>CFHZs</i> (sone lamatia i lōloga o le talafātai) ma <i>CLHZs</i> (sone lamatia i 'ele'ele solo o le talafātai) <i>CIHZ</i> (sone lamatia e lōfia ai le talafātai) - Lōfia o le Talafātai 0 i le 15mASL – sone vave lōfia o le talafātai - Lōfia o le Talafātai 15 i le 20mASL – 5-mita lē mautinoa le pupuni e soso'o ma le sone vave lōfia (e māfua 'ona e le'o sa'o 'ātoatoa le LiDAR) - Lōfia o le Talafātai 20 i le 50mASL – sone lamatia fa'aopoopo mo le fa'amoemoe e fua/fuafuaga o le nofoaga o fausaga e puipui ai mai sunami i tala atu o le laina 0-20mASL. Fa'amolemole mātau lelei, o le lamatia i sunami e aofia ai le 0-20mASL, lona uiga o sone lamatia o sunami e tatau 'ona aofia ai ma le 0-15mASL ma le 15-20mASL polikone fa'apēnā fo'i ma le 20-50mASL polikone - Lōfia o le Talafātai 50 i le 55mASL – 5-mita lē mautinoa le puipui o le sone lamatia o fa'atulagaga o le sunami (e māfua 'ona o le lē sa'o 'ātoatoa o LiDAR) <i>IFHZ</i> (sone lamatia vave pāpā i tāfega) i totonu o 'auvai tofē o vaitafe loloto i vanu - Tāofiofiga o pā o 'auvai – 5m puipui i so'o se pito o le 'auvai - Sone 'olo'o totō ai lā'au i 'auvai o vaitafe e fa'atonutonu ai le tafe solo o le vai – 20m puipui i so'o se pito o le 'auvai

Ātīna'e Tetele	O ātīna'e tetele ma 'auala o feso'ota'iga, e lagolago ai le atunu'u, itūmālō po o le nu'u <i>Ātīna'e Tetele e Ola ai:</i> O ātīna'e tetele e aogā sa'o i le fa'asaoina o le nu'u e mafai ai 'ona tali atu ma toe fa'aleleia i taimi o fa'alavelave mātuiā. <i>Ātīna'e Tetele Tulagalua:</i> O ātīna'e tetele e aogā mo ātina'e a le nu'u i aso uma.
Ta'iala o Fa'atinoga	O se fa'amatalaga e limata'ita'ia ai le fa'aaogāina o le lau'ele'ele ma puna'oa 'ina 'ia 'ausia 'autū ma'oti, fa'anaunauga ma faiga fa'avae, ma aumai ai se 'auivi e fa'atino ai galuega ma gaoioiga mana'omia.
Fa'afitāuli	O se popōlega ma'oti e fa'atatau i māfua'aga ma a'afiaga.
Fa'aaogāina o le Laufanua ma Puna'oa	O le fa'aaogāina o le laufanua ma puna'oa e le nu'u, mo agafeso'ota'i, tamāo'āiga po o isi fa'amanuiaga (ft. fa'aaogāina o le fanua e aofia ai vāega 'olo'o fa'aaogā e le nu'u po o meatotō, fa'aaogāina o puna'oa e aofia ai le 'eli ma la'uina o le oneone, 'eli ma la'u ma'a po o fāgotaga).
Ola	E fa'atatau i le ūлага o se tagata po o se vāega " 'ia fa'amautū mea mana'omia – mea'ai, vai, fale ma lavalava – o le ola".
Tulimata'i	O le fa'agāsologa o fua e tulimata'i suiga aogā po o a'afiaga o polokalame ma galuega ma fua āga'i i tapula'a, la'asaga ma taunu'uga na mate'ia 'ole'ā tutupu
Gafatia:	O le mafai 'ona fa'amāsani, tali atu ma vave 'ona toe fa'aleleia.
Gafatia o Nu'u:	O le mafai e le nu'u 'ona fa'amāsani, tali atu ma vave 'ona fa'aleleia mai a'afiaga mātuiā e lamatia ai.
Gafatia Fa'alenātura:	O le mafai e mea fa'alenātura 'ona fa'amāsani, tali atu ma vave 'ona toe fa'aleleia mai le fa'agāsologa fa'alenātura po o mea e lamatia ai.
A'afiaga	O le tūlaga e ono tupu ai se mea ma a'afia ai fa'anaunauga. E fua āga'i a'afiaga ma mea e ono tutupu. O le fa'auigaga o le Fuafuaga o Fa'afoga Feso'ota'i ma Nu'u o mea e ono tutupu i ātīna'e tetele, si'osi'omaga ma puna'oa o mea e ola, o fa'ato'aga ma puna'oa o le talafātai (lava mea'ai) e ono lamatia ai fanua i gā'uta ma le talafātai ma ono fa'aleaga ai meatōtino, ola ma le laufanua 'ona o fa'agāsologa fa'alenātura.
Tagata e a'afia ai	O tagata ma fa'alāpotopotoga e ono a'afia ai pe 'ua a'afia fo'i, pe fa'apea 'ua a'afia ai ma lātou 'ona o se fa'ai'uga po o se gaoioiga. E ono fa'auiga fo'i 'ina 'ia aofia ai ma i latou e fia mālamalama ma fia 'auai.
Fuafuaga Fa'ata'atia	O le fa'atonuga po o se fa'asologa o gaoioiga e fai 'ina 'ia 'ausia se vāega patino.
Suigatā	O le tūlaga e o'o i ai se meatōtino fau e ono āfāina ma fa'aleagaina i a'afiaga o le talafātai ma lē faigōfie pe faigatā, taugatā pe taugōfie 'ona suia. E tutusa le fa'auigaga o le suigatā ma le mauagatā i le fa'aaogāina o le Fuafuaga o Fa'afoga Feso'ota'i ma Nu'u 'ona e tai uiga tutusa 'upu o le suigatā ma le mauagatā i fa'a'upuga fa'asāmoa.
Manulautī	O se va'aiga mamao e tini i ai se fa'anaunauga

1. Fa'ailoaina o le Fuafuaga o le CIM

1.1 O le Vaaiga Mamao

Ua saunia le Fuafuaga mo le Siitia o le Malupuipuia o Nuu ma Afioaga mai Suiga o le Tau (CIM) mo le Itūmālō o le Aana Alofi III e fai ma vāega o Fa'atupega Fa'amāsanai a le Mālō o Sāmoa – *Polokalame e Si'itia ai le tulaga gafatia o Nu'u Talafātai o Sāmoa ona tali atu i Suiga o le Tau*. O le Fuafuaga mo le Siitia o le malupuipuia o Nuu ma Afioaga mai Suiga o le Tau o se tasi lea o māfua'aga laualuga i le fa'atinoina o Fuafuaga Fa'ata'atitia, lea na taliaina āloa'ia e le Mālō o Sāmoa iā Fepuari 2001 ma toe fa'afou i le taimi nei i le 2015 e fai ma fa'atonuga o le Fuafuaga Fa'ata'atitia 'ina 'ia si'itia ai le maua'a o nu'u, ātīna'e tetele, si'osi'omaga ma puna'oa fa'alenātura e fa'aaogā ai le feso'ota'i 'ātoa o le va'ai mai le tuasivi i le ā'au. E iai le manulautī e 'auga i ai le Fuafuaga Fa'ata'atitia:

Tulaga Gafatia o Suiga o le Tau – Ōlaga i le Nu'u, Ātīna'e Tetele, Si'osi'omaga ma Puna'oa
Fa'alenātura i
Suiga o le Tau ma Mala Fa'alenātura

E fa'aaogā e le Fuafuaga o le CIM le manulautī lea ma fa'ailoa mai fa'atinoga mo'omia mo nu'u ma le mālō e fa'atino fa'apā'aga ai le Fuafuaga Fa'ata'atia. *O le maua'a o le fa'amāsanai, tali atu ma vave ona toe fa'aleleia 'ina 'ia fa'asoasoa tatau e le nu'u le si'osi'omaga, agafeso'ota'i ma le tamāo'āiga.* (Fuafuaga Fa'ata'atia o le CIM, 2015).

1.2 O le 'Auga o le Fuafuaga o le Fa'afoga Feso'ota'i ma Nu'u (CIM)

O le 'auga o Fuafuaga o le CIM o le fesoasoani i nu'u ma le mālō 'ia si'itia le tulaga gafatia e ala i le fa'ailoa o gaoioiga fa'atino ma fofō 'ua iloa e aupito lelei e tali atu ai i fa'afitāuli 'ua fa'ailogaina. E lē o fofō 'uma e mafai 'ona fa'agaoioi vave i le taimi eni, 'ae o le fuafuaga e fa'amautinoa ai fa'afitaui ma filifiliga 'ua fa'ailoaina mo le fa'aleleia o ōlaga o le nu'u, ātīna'e tetele, si'osi'omaga ma alagā'oa mo se vaitaimi 'umi.

O le Fuafuaga o le CIM 'ole'ā:

1. Fa'aleleia ai le mālamalama o le nu'u i a'afiaga lamatia mai le tuasivi i le ā'au;
2. Mafai ai e le nu'u fa'apea ma i lātou 'olo'o maua mai ai le 'au'aunaga 'ona fa'atino, fa'atupe ma maua mai fesoasoani fa'apitoa i vāega uma fa'ataatau i le tau, e fa'aitiitia a'afiaga e lamatia ai le laufanua ma le talafātai o nu'u.
3. Mafai ai e le nu'u ma i lātou 'olo'o faia 'au'aunaga mo le mālō e ala i 'au'aunaga tau ātīna'e tetele, ōlaga, si'osi'omaga ma puna'oa fa'alenātura 'ona fa'amāsanai, tali atu ma toe fa'aleleia mai afā.

1.3 Fa'atūlagaga o le Fuafuaga

E lua vāega o Fuafuaga o le CIM e tofu ma le fa'amoemoe e patino i ai.

- ***Tapenaina o le Fuafuaga***, 'o lo'o fa'amatala mai ai le fa'agāsologa o le iloiloina o Fuafuaga faatasi ma sui auai o Nu'u, o le Mālō ma isi sui 'olo'o iai o latou faamoemoe i le vāega o Fuafuaina.
- ***Ta'iala o Galuega***, o loo fa'amatala ai Fuafuaga ma galuega ua fautuaina na afua mai i galuega sa faatino, Ua faailoa ai foi ma paaga/matagaluega e faatinoina ia galuega fuafuaina. O loo faapea foi ona faafetaia fa'apitoa i totonu o lenei Taiala o Galuega sui uma na 'auai i le tapenaina o nei Taiala o Galuega.

2. Ta'iala o Galuega

2.1 Fa'amoemoega o le Ta'iala o Galuega

'Olo'o fa'ailoa mai i Ta'iala o Galuega fofō e si'itia ai le tulaga gafatia e nu'u i le vāega Fuafuaina ma 'aula e fa'atino ai ia fofō. 'Olo'o fa'avasega fofō mo vāega 'ese'ese fa'atatau i auala le ōлага o tagata, ātīna'e tetele, si'osi'omaga ma puna'oa fa'alenātura, ma e i le feoloolo i le maualalo le maua'a o ia fofō. 'Olo'o fa'amauina fo'i pe 'ā iai se fofō e maua ai fa'amanuiaga a isi vāega o le ōлага o tagata, ātīna'e tetele, si'osi'omaga ma puna'oa fa'alenātura, i lalo o "Isi Fa'amanuiaga". O le matāfaioi fai fa'atasi a nu'u ma le Mālō fa'atinoga nei. O le matāfaioi a le Mālō le tu'uina mai "Fa'alaua'itele" i le atunu'u ma itūmālō, ātīna'e tetele ma 'oloa mo tagata lautele, ma fa'amanuiaga e maua mai 'au'aunaga tau le si'osi'omaga ma puna'oa fa'alenātura, 'ae o le matāfaioi a nu'u le silasila i le lōtoifale e fa'atautaia ai ātīna'e tetele ma ōлага masani e feso'ota'i ma fa'atinoga nei. 'Olo'o fa'ailoa mai fo'i vāega ma a latou matāfaioi mo le fa'atinoina o gaoioiga mana'omia. E tatau 'ona iloilo fa'atasi fofō mo le Itūmālō ma le Nu'u i le tūlaga e feso'ota'i ai matā'upu i le ōлага o tagata, ātīna'e tetele, si'osi'omaga ma puna'oa fa'alenātura. O le matāfaioi lea a pā'aga 'uma e lua, o le ū mai fa'atasi e fa'afoe atina'e feso'ota'i ma nu'u.

O le matāfaioi masani lava a Ali'i ma Faipule ma 'Āiga i totonu o le nu'u, o le fa'atino o fofō e feso'ota'i i le ōлага, ātīna'e tetele, si'osi'omaga ma le puna'oa fa'alenātura. E ono maua mai le Mālō fautuaga ma alaga'oa e fesoasoani ai i le nu'u i le fa'atinoina o ia fofō. O le tele o ia fofō e fa'amanuiaina ai fo'i nu'u ma itūmālō mai ātīna'e tetele ma puna'oa, ma 'oloa o le si'osi'omaga e fa'asoasoa i nu'u. E tatau 'ona silasila i ia fofō o se galuega feso'ota'i fa'atasi e fa'amālosia ai le maua'a o nu'u i ona vāega 'uma.

2.2 'Umi o le Fuafuaga

E ta'isefulu tausaga ma *toe iloilo* Fuafuaga o le CIM 'ae ta'ilima (5) tausaga ma *tulimata'i* pea fofō fa'atinoina i le vaitaimi lea o le Fuafuaga 'ina 'ia mautinoa 'olo'o lelei 'ona fa'atino fofō mana'omia ma si'itia fo'i le maua'a o galuega e fa'aleleia. E fa'afeso'ota'i le 5 tausaga o tulimata'i le Fuafuaga o le CIM fou ma le 5 tausaga ma *toe iloilo* **fuafuaga ma polokalame 'autū aoao** mo Sāmoa: *Ta'iala mo le Ātīna'e o Sāmoa* (SDS). 'Olo'o fa'amauina i Fuafuaga o le CIM fou le iai o nisi o fofō e silia ma le 5 tausaga o fa'atino, a o isi e o'o lava i le 10 tausaga o fa'atino 'ona o le lavelave o fa'agāsologa o fuafuaga, fa'atupega ma le fa'apolokalameina o pāketi mana'omia e fa'atino ai ia fofō.

O fa'atinoga au'ili'ili o se fofō e fua i ai mea mana'omia e tulimata'i ma Fa'ailo 'Autū o Galuega Fa'atino.

2.3 Fa'atupeina o le Fuafuaga

O fa'atinoga o fofō pito lelei o le taumafaiga fai fa'atasi a sui 'uma mai fa'alāpotopotoga fa'apitoa, o pā'aga fesoasoani i le fa'atupega **ma** sui lava mai itūmālō ma nu'u. E 'ese'ese auala e fa'asolosolo atu ai le fa'atupega o nisi o galuega e āmana'ia ai le Mālō o Sāmoa ma 'aula fa'apolokalame e tali atu ai i a'afiaga o le suiga o le tau i ana ātīna'e alualu i luma. 'Olo'o taumafai i le mea e gata ai e fa'amuamua galuega mana'omia e fau ai le maua'a o Sāmoa ma ona nu'u e ui 'olo'o iai fo'i isi galuega e le'o mafai 'ona fa'atupe e le Mālō i le taimi lava lea. 'Ole'ā fa'atino fofō pito i lelei i se fuafuaga fa'ata'atia e fa'asolosolo mai tupe maua, **pe 'ā** fa'apea o se galuega fa'amuamua a le CCA, e fau ai le maua'a o nu'u ma Sāmoa i lona aotelega. O aiaiga nei e fua i ai le fa'amuamua o fofō pito i lelei a le CCA mo le fa'atupeina:

- 'olo'o solo lelei le ātīna'e mana'omia e tusa ai ma fa'anaunauga o Fuafuaga Fa'ata'atia a le CIM;
- 'olo'o ma'oti le ātīna'e lea i fautuaga o Fuafuaga a le CIM
- aofa'i o tagata 'ole'ā fa'amanuiaina mai le ātīna'e lea, e pei o le aofa'i o tagata e manuia ai
- e 'umi le ola o le ātīna'e e fesoasoani ai i le nu'u
- itiiti pe lēai se a'afiaga tele i le si'osi'omaga
- 'ole'ā si'itia le maua'a mai le ātīna'e
- e vave 'ausia le toe fa'aleleia o le ātīna'e
- 'ole'ā fa'aitiitia a'afiaga mai le ātīna'e
- 'olo'o fa'amuamua fo'i i isi Fuafuaga a Vāega po o Fuafuaga Fa'ata'atia Aoao

Na fa'atupe e le Faletupe a le Lalolagi le Polokalame Fa'ata'ita'i mo le Maua'a o le Tau e Fa'aleleia le Maua'a o le Tau mo Puna'oa o le Talafātai ma Nu'u (PPCR ECR) ma tapena ai pepa 'autū e lua (2):

- **Fuafuaga e Fesootai ai Nu'u (CEP)** – o ta'iala 'olo'o i le CEP o se meafaigaluega pito i lelei e fa'ato'atele ai tagata mālamalama. E mafai 'ona fa'aaogā e le CSO ma nu'u e fesoasoani ai iā i lātou lava pe 'ā talosaga mo fa'atupega lāiti mo ātīna'e e ō fa'atasi ma isi faiga 'olo'o fa'atupe ai ātīna'e lāiti e pei o le CSSP ma le UNDP-GEF SGP.
- **Soā Polokalame i Itūmālō (DSP)** – o ta'iala 'olo'o i le DSP e fa'asino tonu i itūmālō ta'itasi po o polokalame tu'ufa'atasi a itūmālō e manuia ai se aofa'iga to'atele.

A mātauina 'aula fa'apolokalame a Sāmoa i le CC ma le CCA, o pepa 'autū ia e fa'ata'imua i ta'iala a pā'aga ātīna'e, o sui fa'atino ma isi 'olo'o a'afia e va'ai i 'aula pito i lelei e fa'atōtoga ma lagolago ai polokalame fa'amāsan i suiga o le tau e fa'atalanoa ma nu'u ma itūmālō. O nu'u ma itūmālō 'olo'o fa'aaogāina polokalame ia a le CCA 'olo'o lātou 'ausia le tele o fa'ailo 'autū i vāega 'ese'ese o Fuafuaga i Vāega, ma 'ausia fo'i ma fa'ailo 'autū a le atunu'u 'olo'o i totonu o le *Ta'iala mo le Ātīna'e o Sāmoa* (SDS).

3. Faamatalaga o le Siosiomaga o le Itumalo o A'ana Alofi III

3.1 Ta'iga o Meatotino Fausia ma Alagā'oa Faanatura

O le Itumalo o A'ana Alofi 3 e aofia iai afio'aga e lima o Fasito'otai, Vailuutai, Faleatiu, Satapuala ma Samea. I le va o Satapuala ma Samea o loo iai le fa'ato'agā-niu a le STEC ma le Malaeva'alele Fa'avaomālō i Paleolo.

O le talafatai lava ia se'ia oo i le laina o le tuāoi o le matafaga ma le sami e ufitia e le oneone, ma o le tuāoi foi lea e gata mai ai le togātogo i Fasitootai. O le faapotopotoga o ā'au e sili atu i le 3 kilomita le mamao mai le matafaga ona soso'o loa lea ma le aloalo loloto ufitia e le oneone i gatai ane o le Malaeva'alele i Paleolo. O le vaega pito i totolu o le aloalo e ufitia i le oneone nini'i ma o iina o loo faomanumālō solo ai itu'aiga mutia-sami (sea-grass) ma limu lapopo'a (macroalgae) e ola i le alititai ma le ituaiga 'amu o le *Porites* ua pepē ona ua 'āia i le sami. Ae o le vaega pito i fafo mai o le aloalo ua maua ai taei'a (sediments) po o to'a mātuatua o le ā'au (coarser reef sediments). O fatufatuga o 'amu tutupu a'e mai le ta'ele o le alititai, ua pei o ni togālā'au paepae solo i le alititai i totolu o le sami i se mamao e tusa ma le 500 mita mai le talafatai. Ae anoa'i foi isi togālā'au 'amu tetele e maua latalata i le tuā'au. O le tele o le 'ogā'ele'ele i gā'uta o le talafatai latalata i le matafaga, e ufitia e le oneone. O nuu uma o le itumalo, e iai a latou 'nofoaga fa'asao masani e fa'afofoa ai i'a (traditional fishery reserves) latalata i le talafatai, ae i totolu o lapa o le ā'au pito i latalata i le talafatai, oneone po o se pala.

O le togātogo i Fasitootai e ufitia uma ai Fasitootai ma lona pito-nuu o Vailuutai. O se tasi o Togātogo aupito i tetele i le aga'i atu i le itu i mātū- sisifo o Upolu, i le talafatai latalata i le matafaga i le va o le Togātogo i Vaiusu ma le Togātogo i Falelatai. O lona uiga, o se nofoaga tāua tele lenei e fafailele ai i'a (fish nurseries) mo Upolu i mātū. E ui ina ua faatāma'ia le togātogo ae o loo lelei tele pea lona tulaga o iai, vaganā vaega o loo tuā'oi ma fai'a'ai fou, i mea o loo lafoa'i iai otaota, po o vaega ua toe tanu i palapala fou auā fale nofo o aiga. O le siitia o le maualuga o le suāsamī ua ala ai ona lolovaia nisi/ni isi o fale o aiga pe a sua maualuga mai le tai ma mamafa timuga.

O ituaiga meaola 'ese'ese e ola faatasi i le lau'ele'ele (terrestrial biodiversity) i totolu o itumalo, e tele i vaomatua fa'afouina (secondary forest) ma tōega o togālā'au tuai a le WSTEC. E leai se vaomatua patino i le siosiomaga (native forest) o le itumalo o totoe, vaganā Mauga Tafuaupolu o loo i luga o 'ele'ele o le tuasivi o le itumalo. E le o iai le itumalo i totolu o le 'Ele'ele Iloga mo Ituaiga o Meaola 'Ese'ese Ola Faatasi (Key Biodiversity Area) e tusa ma le suesuega na faia i ni Fanua e Ave iai le Faamuamua mo le Faasao i Samoa: KBAs (2010) ona o siosiomaga o le lau'ele'ele ma le gataifale ua lāina (exposed) tele, ma ua ā'afia atili ona o galuega a tagata ua mafua ai ona iai suiga o le vaai aga'i i luma o le itumalo (anthropogenic) i le taimi nei ma lana vaai agai i luma. O nuu o Fasitootai, Vailuutai, Faleatiu ma Satapuala e tofu ma lona punā'oa o suāvai tutoatasi ma e iai lona sootaga i le fanua 'apovai i Mauga Tafuaupolu. Peitai o le afio'aga o Satapuala, faato'aga a le STEC, Fasitootai, ma le Malaevaalele i Paleolo, latou te fa'aaogāina le 'sone o vai i papa-ma'a ma oneone, o loo teu ai suāvaialalo i le 'ele'ele (underwater aquifer) o A'ana e maua mai ai le suavai. E le o vaaia se tulaga iloga o ni ituaiga meaola 'ese'ese o ola faatasi i lau'ele'ele (biodiversity) o le itumalo, e ono momia ai ni fuafuaga faapitoa mo se faasao, vagana ai le toe faaleleia pe a mafai, o le faataufusi o loo iai togātogo i Fasitootai.

O le tele o meaola faalafuā (invasive species) na maua i nuu-tū-ā-uta ma mea o loo iai ma'umaga, ae peitai, e le o iai ni fuafuaga aga'i i meaola ia ona o le manatu, e oo ane loa ma amata ma'umaga i nofoaga ia, ona faato'aga loa lea ona tatafi ma faamamā laufanua ia e aiga. Aemaise e le o toe lafulemū foi fanua nei, ua iai lava suiga ma ua a'afia le ola o la'au ma meatotō. Na pau le fautuaga mo se galuega fesoasoani mo faato'aga a le STEC, o le faia lea o se polokalame mo le tineia o meaola faalafuā (manu ma la'au) i totolu o ona lava laufanua, ina ia faaitiitia ai le sasao ma le salalau atu o meaola faalafuā.

3.2 Ta'iga o Agafesootai ma le Tamaoaiga

E 6,177 le faitau aofa'i o tagata o le itumalo o A'ana Alofi III (2016, Ulua'i Faitauga o Tusigāigoa), ma o le toatele o tagata e o mai Fasitootai (1,573), Satapuala (1,963), Faleatiu (675), Samea (292) ma Vailuutai (870). O le tele o atina'e o loo fa'aitūalalua i le alatele i nuu i le talafatai o Fasitootai ma Vailuutai, ma faapea foi i auala gālue ua mae'a ona faataatitia, ia e silia i le 80 i le 90 pasene o le faitau aofa'i o tagata o Satapuala ma Faleatiu.

O le tele o aiga o loo alaala i nuu-tū-ā-uta o Satapuala ma Faleatiu o loo latou maua suāvai mai faatānoa (reservoirs) o loo fāgaina mai e vaipuna. E maua foi e nuu-tū-ā-uta suāvai paipa mai lea taimi i lea taimi, ona o le faalavelave e tupu pea, o le pāpā ma le ta'ei o paipa faataatitia. O le nuu o Samea ua faavaeina i le itū i sauté o le uafu i Mulifanua ma o se fa'ai'uga lea mai le toe fetuuna'iga o nuu mai le tulaga o lo ua iai nei le malaevaalele faava-o-malo. O se pitonuu lea o Satuimalufilifi ma sa lauliliuina lea mataupu i le Fuafuaga Faapule'aga Tuufaatasi a Afio'aga o Aiga i le Tai ma Satuimalufilifi, lea na tapenaina i le 2001.

O le tamaoaiga tau tupe a le Itumalo ua tuu faatasi iai fua o galuega masani (traditional) ma isi galuega 'ese mai (non-traditional). E iai le fuainumera o tagatānuu o loo faigaluega i ma'umaga/togāla'au, faigāfaiva, ma faato'aga/ma totōga la'au. E lagolago e le Itumalo a'oga tulagalua e tolu: Fasitootai, Faleatiu ma Satapuala ma le a'oga maualuga e tasi. E iai le fuainumera o falesa i tafatafa o le alatele faapea auala i nuu-tū-ā-uta o Satapuala ma Faleatiu. E le gata i lea, o loo iai foi nai fale'oloa laiti ma galuega faatino i totonu o aiga o le itumalo.

O ni gaoioiga tetele faapisinisi i le Itumalo e 'ese mai i le Malaevaalele, o le Aggie Grey's Sheraton Lagoon Resort ma le faato'aga a le STEC. O loo faaaoga e le Resort le lau'ele'ele atoa i le va o le Malaevaalele ma le uafu i Mulifanua ma ua fa'aeaina ai le lau'ele'ele latalata i le matafaga, ma suia ai foliga o le matafaga ina ia mautinoa se tulaga e maoae lona lelei mo ē asiiasi maimoa mai fafo. O gaoioiga tetele ia e lua, ua faafaigaluegaina ai nisi o tagata o le nuu. I le faataus'i'usi'uga i sisifo o le Malaevaalele, o loo iai se tama'i nofoaga mo galuega tau faato'aga ma faigāfaiva ma se faato'aga o loo faagaoioia e le eletise mai le lā.

O le auala tele ua faigofie ona oo atu ai i auaunaga moomia e pei o faleoloa ma itumalo o lo'o latou tuaoi. Ua mafai ai foi ona feso'otai tuusa'o i le malaevaalele i Faleolo le isi vaega tele o le itumalo. O le auala tele foi lea e fesootai atu ai i le falemai tele, ae o le isi ona vaega o loo i le sone lea e ā'afia gofie i lōlōga ma sōlōga palapala i le talafatai, e ui o le itū lea e mamao ese mai le talafatai i le vaega o togātogo o Fasitootai ma Vailuutai. Afai ae iai se faalavelave faafuasei e 'ese mai i tulaga masani, o le leai o se afeafe i tafatafa o le talafatai (coastal corridor) e sao atu ai, o le a avea ma tulaga e lamatia ai ola. O auaunaga moomia i aso uma mo le olaga e pei o suavai, malosi'aga ma telefoni, ia e masani ona ōgatasi ma le faataatiaga o aualatetele, o le'ā mātuiā lo latou ā'afiaga.

3.3 Tulaga Lamatia o le Tau ma le Anagatā:

Ua moomia vave lava le malamalama o afio'aga i fesuiaiga o le tau ua iai nei Samoa ma iē luā. Ua maea nei se suesuega i le 2011 o loo otooto mai ai suiga o le tau i Samoa, nei ma ā taeao mai le 1990 -2030 e o'o atu i le 2090. Ua faaalia e lea suesuega e faapea: e faaauau pea ona siisii le vevela o Samoa ma e iai aso e matuā vevela ai; faateleina foi ia aso e matuā timuga tetele ai lava; o le a faaititia ia le numera o matagi malolosi ae faateteleina le malosi o matagi; e tumau pea ona siisii le maualuga o le suasami ma faapena ona siisii le 'a'ava o le suasami o Samoa, ma lamatia ai le ola lelei o meaola i le ā'au- amu tainane meaola uma o le sami.

E maualuga tele le Tulaga Ma'ale'ale o le Talafatai, (Coastal Sensitivity Index) o A'ana Alofi III ma ua matauina suiga o lea tulaga i le tele o tausaga ua mavae. O le āva (inlet) e ulu atu ai i le togātogo i Fasitootai ua 60 mita le se'e agai i saute mai le tulaga sa iai i le 1954. O le auala tele mai le malaevaalele tuai sa masani ona ui atu i tafatafa o le talafatai i Faleatiu, Satapuala ma Magia, ua 'āia 'ese mai le 0.5 mita i ni isi o vaega. O le alatele lea na faau'ese i le 1970 ina ua se'e 'ese mai le fale tele o le malaevaalele mo faigamalaga i lona tulaga o loo iai nei. E fa (4) kilomita le umi o le taligalu (revetment) o loo puipua le talafatai i tafatafa ane o le Malaevaalele Faavaomālō i Faleolo. O le tele o le talafatai o loo ola putuputu ai laau o le talafatai faatasi ma iliili/ma'ama'a o loo maua ai se isi puipuiga o le talafatai mai le 'āia. O vaega o le talafatai ma ona galuega tetele, o le olataga (lifeline) lea o le itumalo i le tulaga o le femalaga'i atu i le taulaga, uafu ma le malae vaalele. Peitai, mo le faaleleia o le Fuafuaga mo le Faapule'aga Tuufaatasi a Afio'aga (CIM Plan) e moomia ai le lauliliu o le tulaga lautele o le lamatia o le lau'ele'ele, tulaga lamatia o le tau ma le tali atu ina ia faateleina le 'anagatā (resilience). O se faiga/aula (approach) e amata mai le 'tuasivi i le ā'au' ('ridge to reef') e tatau ona fa'aaoga ina ia mautinoa o faalavelave uma, tulaga lamatia ma ni tali atu e ono aogā, o le a faamaopoopooina (canvassed) i se auala tuufaatasi.

Tulaga Lamatia o le Talafatai: A o tuputupu pea le 'āia o 'ogā'ele'ele i tafatafa o le talafatai, ae ua toe tanuina i le 'ele'ele fou ni isi vaega o le talafatai ma le matafaga, auā fale nofo ma pisinisi atia'e, peitai ua lē malu puipuia ai mai sone o le talafatai ia ua āfāina ma 'āia. O tanugā 'ele'ele fou (reclamations) ia ua latou suia le fetafea'iga o le tai, ma le pāleni o le oneone i le matafaga ma vaega latalata i le matafaga. O lea tulaga ua tele ai le avega mamafa o lōloga

ma le 'āia o 'ele'ele ua lafo atu i isi nofoaga i le matafaga, ma oo atu ai ina le lava ona tatafi'eseina vai latalata i le matafaga e fesuia'iga o le tai ma gaoioiga a galu. E iai foi ā'afiaga tuusa'o o otaota mai le tanuga o 'ele'ele fou lava latou, po o otaota mai fale o aiga ma fale le tā'ua, ma isi otaota sau sa'o mai atina'e.

E tainane o ni suiga e ao ona fai e faatatau i le siosiomaga o ola ai (EbA) (ecosystem based adaptation (EbA) measures) o le filifiliga manaomia lea, e iai lava le avanoa mo ni isi atinae/poloketi e faaleleia atili ai fua faatatau faainisinia moomia mo le 'puipuiga' o galuega tetele po o ni meatotino o loo iai a le afio'aga. O isi nofoaga, ua filifilia e sui o afio'aga o latou vaitā'ele ina ia faaleleia ma puipuia. O isi, ua filifili e tuufaatasi galuega faainisinia tetele faitino ma galuega laiti e le faitino e maua ai le anagatā talafeagai. O le tele o isi nuu, ua ave pea le faamuamua i le faaleleia o a latou ālāvai i tafatafa o le alatele i le talafatai. O isi o auala gālue mo faato'aga ua avea pea ma mafua'aga o lōloga (flooding) ma le lalovaia (inundation), o nuu ma ua vaivaia (water pooling) ai vaega 'ōgātotonu o nuu, i le fetaula'iga o auala gālue ma le alatele i le talafatai.

Tulaga Lamatia o Eleele i Nuu-tū-ā-uta

Ina ia tāgatasi pea i le faiga lea o le "tuasivi e o'o i le a'au" (R2R), o le tekonomosi fou lea o le LiDAR ua fa'aaogāina e maua mai ai faamatalaga mo faafanua, lea ua faaaogāina e sailia ai ni 'ele'ele tū-ā-uta e ono lamatia, ma ni mea e lamatia ai mai lōloga o le 'ele'ele, ele'elesolo i ālāvai ma ni taetafe.

I faatalatalanoaga ma nu'u, na molimaunia ai, o le tele o mataupu tau le lamatia o le talafatai e pei o lōloga o ālāvai, lolovaia o 'ele'ele maulalalalo, lē mafai ona taofiofi le tatafe solo o le suavai, otaota mai alalaupapa ma nofoaga lafoa'i iai otaota ma taetafe - lea e faapea e āfua mai i le soona tāina o le vaomatua, suiga o le faaaogāina o fanua, leaga alavai i tafatafā-ala atoa ai ma le leaga o fuafuaga e gafataulimaina ai le fa'aaogāina o le 'ele'ele. O ia suiga i le fa'aaogāina o le 'ele'ele e aunoa ma se fuafua tatau, ua aafia ai alavai faanatura, suavai e tafe mai fanua tuaoi ma suāvaialalo. O otaota ma taetafe, e mafai ona o'o atu i siosiomaga o le talafatai ma tafe atu i le aloalo ma le ā'au. Ma i aso o sau, o le a faaitiitia le tulaga lelei sa iai le aloalo ma ā'au, o le fai lea ma to'a faanatura i le suiga o le tau ma faalavelave faanatura. E le gata i lea, ae o le malamalamā lelei i uiga o le 'ele'ele ma le suāvai ma punāvai, atoa ai ma le iloa pe faapefea ona feaiā'i ia mea ma le siosiomaga o loo ufitia ai le 'ele'ele ma le faaaogaina o le 'ele'ele, o le a mafai ona iloa tonu ai fuafuaga e ao ina faatino mo ia faafitauli tau i le suāvai.

A'oga Maualuga a Fasito'otai ma malae lakapi i totonu o le Sone Lamatia o le Gataifale
Ata Pu'eina e: MNRE-PUMA 2016

4. Galuega Fesoasoani mo le Itumalo

Fofō mo Fuafuaga-FTA

Galuega Tetele	Fofō Aupito Lelei ua Fautuaina	Isi Faamanuiaga	Ta'iala Fesoasoani i Galuega Faatino	Fuafuaga Talafeagai a Vaega
Aulatele Alatele i le Talafatai i Sisifo (ATS)	E faalelei e le poloketi, ia le ATS: - alatele mai Vaitele i le malaevaalele i Paleolo ma e aofia ai-faaalauteleina o le auala, alasavali ma ala i autafa, alavai ma alavai-simā	Ua sili atu ona anagatā o galuega tetele E lē faigofie ona toe faaleagaina auala e suiga o le tau Vave ona tali atu ma toe faaleleia aafiaga mai faalavelave faanatura.	Faaaoga faamaumauga o loo iai ma ta'iala ae le gata ai i: Taiala Faatonutonu mo Galuega Tau Siosiomaga (2007) Faigafaavae mo Siosiomaga ma le Puipuia o Agafesoota'i Toe Iloilo Tapulaa Ausia o Auala i Samoa (2016) MWI “Iloilo le Ono Aafia o Auala o Auala i Samoa (2017)”; *Fuafuaga Aoao o Galuega Tetele 2011 *Fa'aaoga Faafanua o Lamatiga o faamaumauga lata mai mo fuafuaga *Fai se Faatusatusaga o le Tau ma Faamanuiaga e fua iai galuega mo le faatupega *Faaofi iai ma atugaluga tau siosiomaga ma agafesoota'i i le mamanu, ma soalaupule ma afio'aga e aafia ai; *Fa'aaoga pemita talafeagai ma le tulafono Ta'iala Faatonutonu Tau Siosiomaga - Alatele I le Talafatai i Sisifo (2012), LTA	Fuafuaga Faapule'aga Tuufaatasī a Afio'aga Aokuso 2015: Fuafuaga Vaega o Femalagaiga ma Fela'ua'iga ile Lauele'ele 2014-2019
	Fesootai alagalue i uta i nu'u uma	*Tausia auala o fesootaiga i Savaii atoa *Sili ona malupuipuia le talafatai *Faaitiitia aafiaga o lōloga i afio'aga ma pisinisi *Vave ona tafe 'ese suavai salalau solo		
Alavai	Tausi lelei ia alavai i tafatafa o auala ma faaauau pea asiasiga tu'utaimi;	Faaitiitia aafiaga mai lōloga	Faailoa mea e moomia mo le faatupega ma polokalamē aua le faatinoga o galuega ma	

	Gafa ma: MWCSD / itumalo/Nu'u / MWTI ma LTA		atina'e; Galulue faatasi ma afio'aga e faamamā alavai ma ave 'ese taetafe Ta'iala Faatonutonu O Galuega Tau Siosiomaga i Samoa (PUMA - 2007) COEP 11 - Alavai	
Eletise	Faatū poumōlī ma ta'i le eletise mo aiga i uta. Fai ni mōlī-auala i alagalue e talafeagai mo le saogalemu o le afio'aga Toso ia laina eletise i nofoaga e sili ona saogalemu pe a toe sui; Ta'i i lalo i le palapala laina eletise mo aso o i luma A maua ona ta'i lea ma faaaoga le eletise mai le la Gafa ma: EPC/ MWTI/Afio'aga	Maua le eletise i taimi uma faapena ma taimi o faalavelave faalenatura 'Alofia faalavelave mai poumōlī pā'u'ū.	Mata'itū le faasoaina o le eletise ina ia 'aua ne'i ova le eletise i nisi o pou 'ona e ono āfāina ai laina eletise Tapenaga o Ta'iala mo Malosi'aga Faafouina ma Malosi'aga Fa'aaoga Tatau 2016	Fuafuaga a le Vaega o Malosi'aga a Samoa 2017-2020
Pulega o Faalavelave Faafuase'i	Fai se sailiga mo se nofoaga sulufa'i fuafua mo le ogātonu o le 2017/2018 Tapena Fuafuaga Faapule'aga mo Nu'u Tau Faalavelave o le Tau (VCDMP) Faatino polokalame CDCRM ma aofia ai le faatuina o faailo o nofoaga sulufa'i Fesootaiga Tau Leitio (ERN) mo Faalavelave Faafuase'i aofia ai Tafua Upolu Gafa ma: MNRE/DMO	Faaleleia atili le nofo tapena ma tali atu i faalavelave faanatura	Tapena le Fuafuaga-VCDMP ae ta'iala e Fuafuaga Faapule'aga a Afio'aga mo Lamatiaga mai Faalavelave (FFALF) ma a'oa'oga.	Fuafuaga Aoao Faapule'aga o Faalavelave 2017-2021

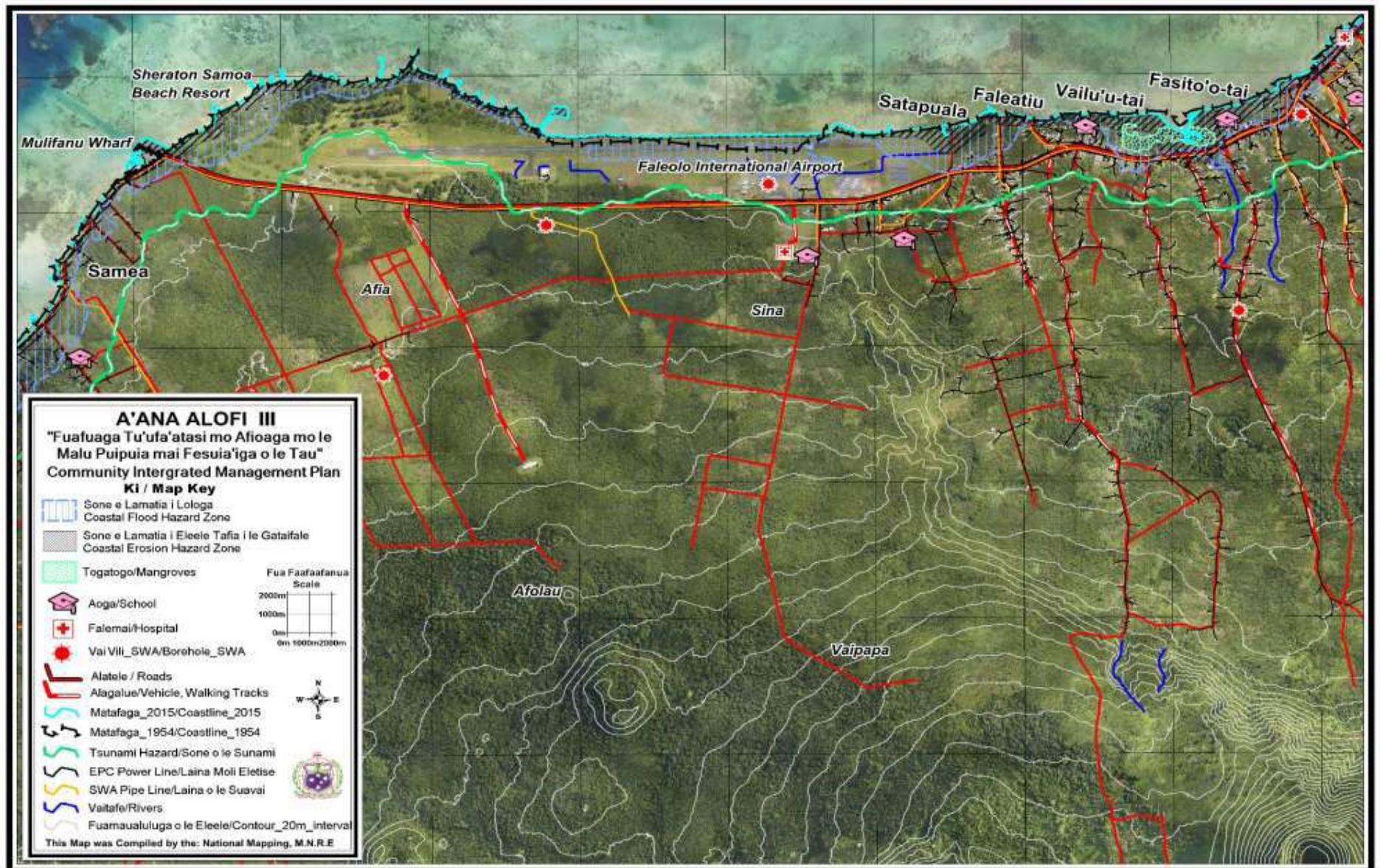
Faasoaga o le suavai/ Vaipaipa mo aiga e nonofo i uta	<p>Faaleleia le faasoasoaina o le suavai ina ia maua uma e aiga le suavai:</p> <p>Faatino e le SWA le auaunaga e uiga i le malosi o le suavai ma paipa pāpā e avea ma vaega o le polokalame auā le faaitiit o le suavai ma'imau i afio'aga i tua.</p> <p>Faatau ma faatū Tanevai (faatanoa) i uta i le vilivai i Vailuutai ina ia faasoa atu ai le suavai i aiga o loo i uta o Fasitoo-tai ma Faleatiu.</p> <p>Faamamā (faavaila'au) le suavai o loo faaaogaina</p> <p>Su'esu'e se nofoaga talafeagai mo le vilivai i Satapuala aua se suavai mo aiga o loo i uta e le o maua se vaipaipa.</p> <p>Gafa ma:Pule'aga ole Vai / LTA /MOH/MNRE-WRD/Itumalo ma Nu'u</p>	<p>Faafaigofie ona maua e aiga i uta ia le suavai lelei;</p> <p>Faateleina le anagatā o galuega tetele pe a faatino mo le faaleleia atili o le faasoasoaina o le suavai i lalo o le poloketi, CRWCR</p>	<p>Faaaoga iai Faigafaavae o Siosiomaga ma le Puipuia o Agafesoota'i;</p> <p>Faatinoga o le Polokalame 10 tausaga a le SWA (2016) mo le faaleleiga o le faasoasoaga o le suavai i aiga uma o loo alala i uta e lē o maua se suavai taumafa. -TF 17/18 polokalame o galuega aofia ai Aana Alofi III</p>	<p>Fuafuaga Faapule'aga Tuufaatasi a Afio'aga, Aokuso 2015;</p> <p>Fuafuaga a le Vaega o le Vai ma Suavai Lafoa'i: Ta'iala mo Faatinoga 2016-2020</p>
--	---	---	--	---

Siosiomaga & Alagā'oa Faanatura	Fofō Aupito Lelei ua Fautuaina	Isi Faamanuiaga	Ta'iala Fesoasoani i Galuega Faatino	Fuafuaga Talafeagai a Vaega
Toe totō/toe faafoi talafatai i tulaga sa iai	<p>Toe totō/la'au masani i vaega o le talafatai</p> <p>Una'ia le toe ola a'e faanatura o la'au sa masani ai i talafatai</p> <p>Gafa ma: Nu'u/MNRE</p>	<p>Puipuia talafatai mai le aafia i galu masani</p> <p>Faatumauina fesootaiga faanatura o meaola/la'au ma siosiomaga</p> <p>Faatuputeleina le oneone fesoasoani i le faaitiit o le 'āia</p>	<p>Vaega o Vaomataua-MNRE e fautua ituaiga la'au talafeagai, ma saunia faamiliga mo ituaiga togala'au 'ese'ese talafeagai ma ituaiga nofoaga/siosiomaga (vaega maualalo o le talafatai) ma mea e fa'aoga i le totoina o la'au e momia e nu'u.</p>	Fuafuaga Aoao a le Vaega o Siosiomaga 2017-2021
Pule'aga o Otaota	Faatino e le Fono a le Nu'u: Faamalosia tulafono e taofia pe aveese le	Faaleleia le aoga faasiosiomaga ma le agavaa e gafatia e siosiomaga tau	Fuafuaga Aoao o le Matafelefele o le	

	<p>fauga o faleui i totonu poo tafatafa o togātogo ma le talafatai;</p> <p>Faasala tupe i latou e lafoa'i otaota malo i togātogo poo matafaga;</p> <p>Fai polokalame e faalauiloa Pule'aga o Otaota ma a'oa'oga mo le nu'u</p> <p>Gafa ma: Nu'u/aiga/MNRE</p>	<p>togātogo aafiaga Fō'ia faafitauli tau soifua maloloina</p>	<p>Siosiomaga ma Fuafuaga o Faatinoga a Samoa (NBSAP) 2015-2020</p> <p>Vaega o Siosiomaga ma Faasao a le MNRE ma le PUMA e fautua ia nu'u e tusa ma polokalame tau pule'aga o otaota ma suavai lafoa'i</p> <p>Tulafono Faapule'aga o Otaota 2010</p>	
'Eliga o le oneone mo galuega faapisinisi ma 'aiga ma ua a'afia ai auvai o vaitafe i uta	<p>Saili vaitafe e gafatia ona 'eli ai le oneone mo galuega a aiga ma faapisinisi</p> <p>Afio'aga, o le mālō ma le vaega tuma'oti e talanoa/malilie i le nofoaga e 'eli ai le oneone i vaitafe</p> <p>Faamalosi'au i le mata'itūina ma le va'aiga o le 'eliga o le oneone</p> <p>Faalauliloa ile atunu le 'eliga o le oneone e gafataulimaina suiga o le tau</p> <p>Tapena tulafono mo le 'eliga o le oneone</p> <p>Gafa ma: MNRE / Nu'u</p>	<p>Faaleleia le pulea o le oneone o se alagā'oa faalenatura</p> <p>Matuā tu'uitiitia le aafiaga o le 'āia ma le a'afia o le talafatai</p> <p>Faaitiitia aafiaga o le puipuia faalenatura o le talafatai e ala i le fuafua lelei o le oneone e 'eli mai le 'a'ai</p>	<p>Faamaonia muamua le pemita a o le'i 'elia le oneone</p> <p>Tu'u iai atugaluga tau siosiomaga ma puipuiga o agafesoota'i aofia ai ma soalaupulega ma soo se afio'aga ua aafia</p> <p>Moomia se tuni aloaia mai Alii & Faipule ma lē ana le fanua e faataga ai ona 'eli le oneone</p> <p>Moomia se ioega a Alii Faipule ma lē ana le fanua;</p> <p>Usita'ia taiala o loo iai a le MNRE mo le 'eliga o le oneone e pei o: Tulafono a le PUMA 2004</p> <p>Tulafono o Fanua ma Fuagafanua o Siosiomaga 1989</p> <p>(faata'i) Faigafaavae mo 'Eliga o le Oneone 2001</p> <p>(faata'i) Tulafono Taufaaofi mo Pule'aga o Alagā'oa mai le Palapala 2018</p>	<p>Fuafuaga Aoao a le Vaega o Siosiomaga 2017-2021</p> <p>Fuafuaga a le Vaega mo le Vai ma Suavai Lafoa'i 2016- 2020</p>

			NAP Fuafuaga Faapule'aga o 'Ele'ele Gafataulima 2015-2019	
Faasao i le Gataifale	Faatelē faasao i le gataifale o iai – faasao mo i'a i le aloalo ma le toe fuataina o le siosiomaga o ā'au e aofia atoa ai le itumalo Gafa ma: MAF / MNRE/Nu'u	Faaleleia atili le aogā faa siosiomaga o le ā'au ma le agavaa e fetuuna'i	Fuafuaga Faapule'aga o Faigafaiva a Afio'aga (CBFMP) NBSAP 2015-2020	Fuafuaga Aoao a le Vaega o Siosiomaga 2017-2021 Fuafuaga Vaega o Faato'aga 2016-2020
'Ele'ele'apovai	Faalelei faatanoa vai e lua o loo i uta; Faatino polokalame o le toe totō o le vaomatua e fesoasoani i le 'ele'ele'apovai o Fasito'otai Fai ni soalaupulega ma polokalame faalauiloa Gafa ma: MNRE /Nu'u	Faaleleia atili le agavaa o le 'ele'ele'apovai e gafatia suiga o le tau	Faigafaavae mo Faasao o Vaega Maualuga o 'Ele'ele'apovai 2015 (tuuina atu i le CDC) Tulafono Pule'aga o Alagā'oa, 2008	Suavai ma Vai Lafoa'i 2016-2020

Fa'afanua mo le Itumalo o Aana Alofi III

4.1 Galuega Fesoasoani mo le Afio'aga o Fasito'otai

Fofō mo Fuafuaga-FTA

Galuega Tetele	Fofō Aupito Lelei	Isi Faamanuiaga	Ta'iala Fesoasoani i Galuega Faatino	Fuafuaga Talafeagai a Vaega
Galuega tetele a nu'u i totonu o sone lamatia e aofia ai: Fale o aiga Fale'a'oga Falesa Pisinisi: Fale Komiti a Tama'ita'i	Ia siitia'ese mai sone lamatia Fuafua ni faiga talafeagai e faaitiitia ai le aafia o atinae o loo i totonu o sone lamatia Faamaualuga faavae o fale i le tulaga e talafeagai ma ni aafiaga o sone lamatia (CFHZ) Gafa ma: Nu'u/Aiga / MWTI/ MWCSD/MNRE	Faaitiitia le tau o galuega faaleleia o loo fa'aauauina pea, faaitiitia mea e ono faaleagaina mai le 'āia o le talafatai ma lōloga o lo'o lamatia ai	E ao ina faaaoga ta'iala ma faigafaavae pe a siitia nofoaga o le nu'u: Faaaoga ia le Ta'iala Faatonutonu mo le Fausiaina o Fale ma Atina'e 'Ese'ese (Setema 2016) ma usita'ia pemita; *Fa'aaoga Faafanua o Lamatiaga lata mai mo le mamanuina; Fa'aaoga Taiala Faatonutonu Aoao mo Fale 2002 Tulafono PUMA 2004 Fuafuaga Aoao o Galuega Tetele 2011	Fuafuaga-FTA, (2015)
Alagalue ma Alavai	Faatino alavai mo afā faasolo i le ATS ma aga'i i auala i uta mo le tau faaitiitia o lōloga Fa'auma ona fa'atā alagalue i uta ma fai ma alavai Faalelei le alavai i le Auala o Taufuapolu agai i le faataufusi Gafa ma: MWTI//LTA / Nu'u/ Aiga	Faaleleia le anagatā o le faataatiaga o le talafātai mo auala ma alavai	E ao ina ta'iala le faiga o auala e: Faigafaavae talafeagai o Siosiomaga ma le Puipuia o Agafesoota'i Taiala Faatonutonu Tau Siosiomaga a Samoa (PUMA - 2007) Toe Iloilo Tapula'a Ausia o Auala Uma a Samoa (2016) Fuafuaga Aoao mo Galuega Tetele (NISP) 2011 Su'esu'ega o le Aafiagofie o Tulaga Tau Auala a Samoa (2016) ATS o Upolu – Taiala Faatonutonu Tau Siosiomaga (2012)	Fuafuaga a le Vaega o Femalagaiga ma Fela'uaiga i le Lau'ele'ele 2014-2019
Vai (SWA)	Faatino le sosooga o le ta'iga o le vaipaipa mai le vilivai i Vailuutai	Faigofie ona maua le suavai paipa e pitonuu uma o lo o utiuti le suavai	Polokalame o Galuega Fuafuaina a le Pulega o le Suavai (SWA) mo TF 16/17 ma TF17/18	Fuafuaga Faapule'aga Tuufaatasi a Afio'aga, (Aokuso 2015);

	<p>se'ia pā'ia Fasitoo-Tai ma Faleatiu</p> <p>Gafa ma: SWA /Nu'u</p>		<p>Talafeagai ma le Faigafaavae o Siosiomaga ma le Puipuia o Agafesoota'i -Tulaga o le Tapulaa Ausia mo le Suavai, MOH</p> <p>Fuafuaga Atinae 10 tausaga a le SWA (2016) mo le faaleleia o le suavai</p>	<p>Fuafuaga Vaega o le Vai ma Suavai Lafoa'i: Ta'iala mo Faatinoga, 2016 - 2020,</p>
Auala e faatali ai le suavaitimu	<p>Tapena auala e faatali ai le vaitimu faapitoa mo aiga ua matuā leai lava se isi auala e maua ai se suavai – faatali suavaitimu</p> <p>Su'e poo lelei ma saogalemu le suavai</p> <p>Gafa ma: MWCSD/ MNRE: Vaega o le Vai / CSSP/NGO/ Nu'u</p>	<p>Fai ma vai faaleoleo e faafaigofie ai ona maua se suavai</p>	<p>Faatino auala e faatali ai suavaitimu ma faaleleia vai i le talafatai tusa ma ta'iala o loo iai:</p> <p>Talafeagai- Faigafaavae o Siosiomaga ma le Puipuia o Agafesoota'i</p> <p>Fuafuaga Faatinoga e Auai Afio'aga (2015)</p> <p>Saili pe moomia se Maliega mo Atina'e mai le PUMA</p>	<p>Fuafuaga mo Atina'e a Afio'aga 2016-2021</p> <p>Fuafuaga Vaega o le Vai ma Suavai Lafoa'i 2016-2020</p>
Toe faaleleia vaipuna faanatura	<p>Faaleleia vaipuna e lua a le nu'u o loo i autafa o togātogo: *ia mafai e le vai ona fegāsoloi ma tafe aga'i i togātogo</p> <p>Fai galuega faafou ma faamalosi le puipuiga o le faapāina o vaipuna</p> <p>Su'e poo lelei le suavai</p> <p>*tausi faavaitaimi ma faamamā 'ese otaota mai totonu o vaipuna</p> <p>Gafa ma: Nu'u / MWI / MNRE/CSSP/NGO</p>	<p>Fai ma vai faaleoleo e faafaigofie ai ona maua se suavai mo le afio'aga atoa</p> <p>Teu faaleoleo suavai mo le faaaogaina e le afio'aga pe afai e utiuti le suavai paipa</p>	<p>Taiala Faatonutonu Tau Siosiomaga a Samoa (2007)</p>	

Eletise	<p>Fa'atū poumōlī ma ta'i le eletise mo aiga i uta</p> <p>Fai ni mōlī-auala i alagalue e talafeagai mo le saogalemu o le afio'aga</p> <p>Toso laina eletise i nofoaga e sili ona saogalemu pe a toe sui</p> <p>Ta'i i lalo i le palapala laina eletise mo aso o i luma</p> <p>A maua ona ta'i lea ma faaaoga le eletise mai le lā</p> <p>Gafa ma: <i>EPC/MWTF/Nu'u</i></p>	<p>Maua le eletise i taimi uma faapena ma taimi o faalavelave faalenatura</p> <p>'Alofia faalavelave mai poumōlī pā'u'ū</p>	<p>Mata'itū le faasoaina o le eletise ina ia 'aua ne'i ova le eletise i nisi o pou 'ona e ono āfāina ai laina eletise</p> <p>Tapenaga o Ta'iala mo Malosi'aga Faafouina ma Malosi'aga Fa'aaoga Tatau, 2016</p>	Fuafuaga a le Vaega o Malosi'aga a Samoa 2017-2020
Nofoaga o Sulufaiga	<p>Fai muamua se sa'iliga mo se fale o le nu'u o loo iai e mamao 'ese ma sone lamatia e faamalieina aiaiga a le DMO e avea ma nofoaga o sulufaiga mo le nu'u</p> <p>Faatino polokalame CDCRM i Aoga Maualuga -mo sauniuniga mo faalavelave</p> <p>Gafa ma: <i>MNRE-DMO/ Nu'u</i></p>	<p>Faaleleia atili agava'a ma le anagatā o afio'aga e tali atu - ma lava tapena pe tutupu mai faalavelave faanatura</p>	<p>Tapena VCDMP tusa ma Fuafuaga Faapule'aga a Afio'aga mo Lamatiaga mai Faalavelave ma a'oa'oga</p> <p>Polokalame CDCRM a le DMO</p> <p>Fuafuaga o Faatinoga a Afio'aga (2015)</p>	<p>Fuafuaga o Atinae a Afio'aga 2016-2021</p> <p>Fuafuaga Faapule'aga o Faalavelave Faanatura 2017-2021</p>

Siosiomaga & Alagā'oa Faanatura	Fofō Aupito Lelei ua Fautuaina	Isi Faamanuiaga	Ta'iala Fesoasoani i Galuega faatino	Fuafuaga Talafeagai a Vaega
Toe totō/toe faafoi talafatai i tulaga sa iai	<p>Toe totō la'au/la'au e ola i vai i vaega o le talafatai – si'osi'omaga o faataufusi</p> <p>Una'ia le toe ola a'e faanatura o la'au i le talafatai</p> <p>Gafa ma:Nu'u/ MNRE</p>	<p>Puipuia talafatai mai le aafia i galu masani</p> <p>Faatumauina fesootaiga faanatura o meaola/la'au ma o latou siosiomaga</p> <p>Faatuputeleina le oneone fesoasoani i le faaitiitia o le 'āia</p>	<p>Vaega o Vaomataua-MNRE e fautua ituaiga la'au talafeagai, ma saunia faamiliga mo ituaiga togālā'au 'ese'ese talafeagai ma ituaiga nofoaga/siosiomaga (vaega maualalo o le talafatai) ma mea e fa'aoga i le totōina o la'au e moomia e nu'u</p>	Fuafuaga Aoao Vaega o Siosiomaga 2017-2021
Pule'aga o Otaota	<p>Faatino e le Fono a le Nu'u:</p> <p>Faamalosia tulafono e taofia pe aveese le fauga o faleui i totonu poo tafatatafa o togātogo ma le talafatai;</p> <p>Faasala tupe i latou e lafoa'i otaota malō i togātogo poo matafaga</p> <p>Fai polokalame e faalauiloa Pule'aga o Otaota ma a'oa'oga mo le nu'u</p> <p>Gafa ma: Nu'u/aiga/MNRE</p>	<p>Faaleleia le aogā faasisiomaga ma le agavaa e gafatia e siosiomaga tau togātogo aafiaga</p> <p>Fō'ia faafitauli tau soifua maloloina</p>	<p>Fuafuaga Aoao o le Matafelefele o le Siosiomaga ma Fuafuaga o Faatinoga a Samoa, (NBSAP) 2015-2020</p> <p>Vaega o Siosiomaga ma Faasao a le MNRE ma le PUMA e fautua ia nu'u e tusa ma polokalame tau pule'aga o otaota ma suavai lafoa'i</p> <p>Tulafono Faapule'aga o Otaota 2010</p>	
Eliga o le oneone mo galuega faapisinisi ma 'āiga ma ua a'afia ai auvai o vaitafe i uta	<p>Saili vaitafe e gafatia ona 'eli ai le oneone mo galuega a aiga ma faapisinisi;</p> <p>Afio'aga, o le mālō ma le vaega tumaoti e talanoa/malilie i le nofoaga e 'eli ai le oneone i vaitafe;</p> <p>Faamalosi'au i le mata'itūina ma le va'aiga o le 'eliga o le oneone;</p> <p>Faalauiloa ile atunuul le 'eliga o le oneone e gafataulimaina suiga o le tau;</p> <p>Tapena tulafono mo le 'eliga o le oneone</p> <p>Gafa ma: MNRE / Nu'u</p>	<p>Faaleleia le pulea o le oneone o se alagā'oa faalenatura;</p> <p>Matuā tu'uitiitia le aafiaga o le 'āia ma le a'afia o le talafatai;</p> <p>Faaitiitia aafiaga o le puipuia faalenatura o le talafatai e ala i le fuafua lelei o le oneone e 'eli mai le 'a'ai.</p>	<p>Ia mautinoa ua iai se pemita talafeagai faato'ā 'eli ai le oneone</p> <p>Tuu iai atugaluga tau le siosiomaga ma le puipuia o agafesoota'i atoa ma soalaupulega ma se afio'aga ua a'afia</p> <p>Moomia se tusi aloaia mai Alii & Faipule ma lē e āna le fanua e faataga ai ona 'eli le oneone</p> <p>Usita'iā ta'iala o loo iai a le MNRE mo le 'eliga o le oneone e pei o:</p> <p>Tulafono a le PUMA 2004</p> <p>Tulafono Tau</p>	<p>Fuafuaga Aoao a le Vaega o Siosiomaga 2017-2021</p> <p>Fuafuaga a le Vaega mo le Vai ma Suavai Lafoa'i 2016-2020</p>

			Siosiomaga o Fanua ma Fuagafanua 1989 (Faata'i) Faigafaavae mo 'Eliga o le Oneone 2001 (Faata'i) Tulafono Taufaaofi mo Pule'aga o Alagā'oa mai le Lau'ele'ele 2018 NAP – Fuafuaga Faapule'aga e Gafataulima Fanua 2015-2019	
Faasao i le Gataifale	Faatelē faasao i le gataifale o iai – faasao mo i'a i le aloalo ma le toe fuataina o le siosiomaga o ā'au Fai nisi faasao faapea i nuu tuaoi Gafa ma: MAF / MNRE/Nu'u	Faaleleia atili le aogā faasiosiomaga o le ā'au ma le agavaa e fetuuna'i	Fuafuaga Faapule'aga o Faigafaiva a Afio'aga (CBFMP) NBSAP 2015-2020	Fuafuaga Aoao a le Vaega o Siosiomaga 2017-2021 Fuafuaga Vaega o Faato'aga 2016-2020
'Ele'ele'apovai	Faalelei faatanoa vai o loo i uta Faatino polokalame o le toe totō o le vaomatua e fesoasoani i le 'ele'ele'apovai o Fasito'otai Fai ni soalaupulega ma polokalame faalauiloa i 'apovai Gafa ma: MNRE /Nu'u	Faaleleia atili le agavaa o le 'ele'ele'apovai e gafatia suiga o le tau	Faatino e le MNRE Faiga Talafeagai ma Meaola/La'au o le siosiomaga o 'ele'ele'apovai: Talosaga afio'aga ile Vaega o Vaomatua, MNRE mo ni faamailiga i lalo o le poloketi 2 miliona la'au e totō Polokalame Aoao o Faatinoga: E fō'ia le faaleagaina o le lau'ele'ele ma faaititia aafiaga ona o mugālā, 2015-2020 Fuafuaga Aoao Faapule'aga o le Vai ma Puna'oa 2007-2017	Suavai ma Vai Lafoa'i 2016-2020

			NBSAP 2015-2020 Tulafono o Pule'aga o Vai ma Puna'oa 2008 Fuafuaga Faatinoga Toe Faaolaola Vaomatua 2016-2020 Tapena e le MNRE-DEC ta'iala mo le tafi'esea o la'au faalafuā mai 'ele'ele'apovai Fuafuaga mo le Faatinoga o Galuega i Meaola Faalafuā 008-2011 Fuafuaga mo le Totōina 2 Miliona La'au 2015-2020 Faigafaavae Faasao Vaega Maualuga o 'Ele'ele'apovai 2015 (<i>Tuuina atu ile CDC</i>)	
--	--	--	---	--

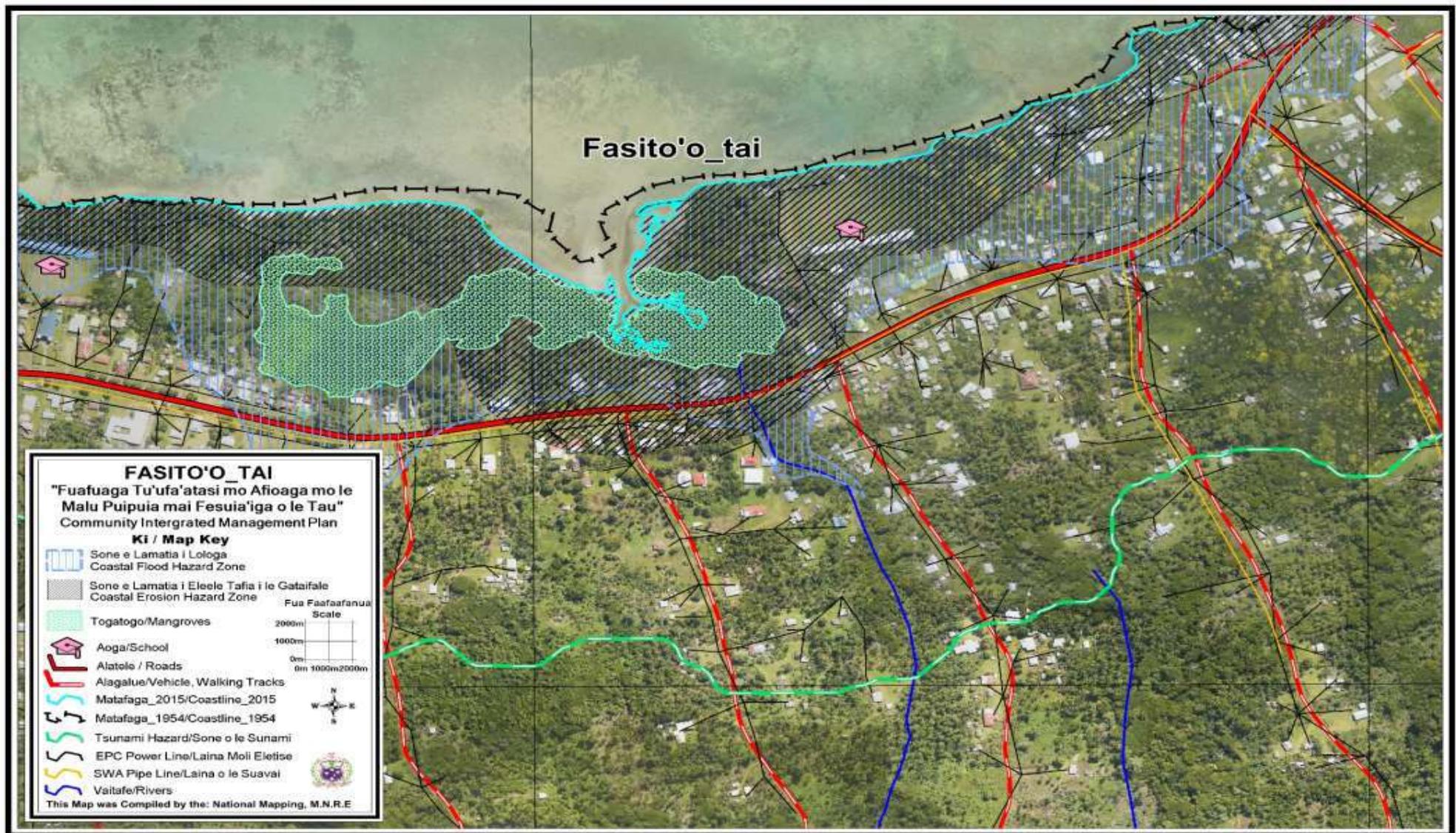
Isi Mataupu o le Fuafuaga -FTA Na Lāgā	Manatu
<p>Taligalu –O le faiga o le taligalu e puipua ma faaitiitia aafiaga mai galu o afa e ono aafia ai le A'oga Tulagalua o loo i totonu o Sone Lamatia, (CFHZ).</p> <p>Fautuaina se taligalu e mamanu i le 20 tausaga o malosi mo Fasitootai:</p> <p>Umi pe tusa: 200m</p> <p>Maualuga: 3m</p> <p>Tau Faatatau: \$T120,960</p> <p>Faamanuiaga faatusatusa i le tau: 2.3</p> <p><i>Gafa ma: / MWTI /MESC/ Nu'u</i></p>	<p>E lē lagolagoina e le poloketi o le PPCR-ECR le faatupega o le faiga o ni taligalu o se fofō aupito lelei mo fesuiaiga o le tau. O le fofō aupito lelei e fautuaina pe a fua i le gafatia o suiga o le tau, o le siitia lea o le a'oga i se nofoaga saogalemu mai lamatiaga, pe afai e fau se falea'oga fou.</p> <p>E taua tele le tulaga lea mo le MESC e fua iai tapenaga i le lumanai mo se falea'oga o Fasitoo-tai.</p>

Soifua Laulelei ma Ia Maua Taumafa	Fofō Aupito Lelei	Isi Faamanuiaga	Taiala Fesoasoani i Galuega	Talafeagai ma Fuafuaga a Vaega
<p>Vaomatua sātia ma faato'aga/manu/la'a'u faalafuā</p> <p>Toe faalelei ma fa'aaoga i faato'aga ia laufanua ua lē o toe galuea'ina e lata i le aai na i lo le faato'a o fanua i le aga'i i uta ma le vaomatua</p> <p>Una'ia le totōina o fua o faa'ele'eleaga e pei o ufi, umala, e sili atu ona anagatā i taimi o afā, mugālā ma lōloga</p> <p>Unaia faato'aga-vaomatua ma faato'aga fefiloi aofia ai la'au 'aina e faaitiitia ai le aafiaogofie o fua o faa'ele'eleaga i faama'i</p> <p>Totō faatele isi ituaiga faato'aga e maua ai sina seleni e pei o koko, niu, tipolo ma ia totō i 'ele'ele e lē o lamatiagofie</p> <p>Faatino le Pulega o Faiga Tau Faato'aga e Gafatia le faaaogaina pea o le 'ele'ele</p> <p>Faatino polokalame faapule'aga tu'ufaatasi mo manu fa'alafuā</p> <p>Gafa ma: MAF MNRE /afio'aga</p>	<p>Faateleina le mau i taumafa ma le soifua maloloina atoa ai ma le siitia o le tulaga agavaa o afio'aga e fetuuna'i ma gafatia ona tali atu i suiga o le tau</p>		<p>Tapena e le Vaega o le CROP-MAF a'oa'oga e faatino e i latou ua iai agavaa faapitoa tau faato'aga e lagolago ma limataitaiina faifaato'aga faatasi ai ma polokalame e faalauloa ia le faatuputeleina o ituaiga fua o faa'ele'eleaga e gafatia aso leaga e pei o mugālā ma timuga</p> <p>Tapena meafaigaluega ma la'au totō e faatele ai ituaiga la'au ma lo latou anagatātagofia ia mataupu tau i manu faalafuā mmf. O se faiga e faateleina ai le mau i taumafa</p> <p>Faamalosi atili le faapā'aga ma Faapotopotoga Tumaoti e pei o: Asosi a Faifaatoaga Samoa; Faapotopotoga o Tama'ita'i Faipisinisi ma vaega tumaoti e lagolago ia faifaato'aga i afio'aga e ala i a'oa'oga ma le maketiina o fua o faa'ele'eleaga</p> <p>O ta'iala nei mo le faatinoga o fofō:</p> <p>Tulafono Taufaaofi mo le Pulega o Alagā'oa mai le 'Ele'ele</p>	<p>Fuafuaga a le Vaega o Faato'aga 2016-2020</p>

			2018 Polokalame Aoao a Samoa mo Galuega Faatino e fō'ia ai le Faaleagaina o le 'Ele'ele ma tu'uitiitia ai aafiaga mai mugālā 2015-2020 Fuafuaga Aoao mo Meaola Faalafuā ma Galuega Faatino 2008-2011 Fuafuaga mo le Totōina o le 2 Miliona La'au 2015-2020	
Toe Faalelei le gataifale	Faaleleia ā'au ma aloalo e ala i le faateleina o faisua, aliao, limu ma isi meaola mo le taumafa Gafa ma: MAF / afio'aga	Faateleina ituaiga 'ese'ese o figota/i'a o le gataifale faapea le siosiomaga o le ā'au Faaitiitia le tamateina o 'amu	Fuafuaga Faapule'aga o Faigafaiva a Afio'aga (CBFMP)	Fuafuaga Vaega o Faato'aga 2016-2020
Lafumanu	Fai ni auala e maua ai se seleni mo le nu'u e pei o lafumoa mmf Gafa may: MAF / Nu'u	Faateleina avanoa mo faamanuiaga aua le soifua laulelei	Ta'ita'iga a le Komiti o Atina'e a Afio'aga	

Pulega	Fofō Aupito Lelei ma Isi Fofō ua Fautuaina	Ta'iala Fesoasoani i Galuega Faatino	Manatu
Tulafono a Itumalo/Nu'u ma Isi Vaega o le Nu'u	<p>Tapena ma faamalosia tulafono a nu'u e fesoasoani i le faatinoga o Fuafuaga -FTA</p> <p>Gafa ma: MWCSD / MAF / MNRE ma Nu'u</p>	<p>Avanoa le Teuteuga o le Tulafono Taufaaofi 2016 a nu'u e fau ai a latou lava faigafaavae "taga'i Vaega 5 ole Teuteuga"</p>	<p>O le Teuteuga o loo avanoa ai nu'u e fau la latou faavae o pulega ma resitala i le MWCSD. O se avanoa lelei lea e mafai ona fa'aaoga tulafono a nu'u e vaiaia ma pulea meatotino a afio'aga ma tagata lautele faatasi ai ma puleaga o alaga'oa faanatura e avea o se vaega o latou faavae.</p>
Isi Vaega o le Nu'u	<p>Unaia le auai o talavou ma tama'ita'i i faiga o faai'uga a nu'u:</p> <p>Taiala o soalaupulega e una'ia le auai o tama'ita'i ma talavou;</p> <p>O se faiga e faailoa ai i le nu'u poloketi uma a le mālō poo Faapotopotoga Tuma'oti (NGO)</p> <p>Gafa ma: MWCSD / Nu'u</p>	<p>SDS 2016/17 - 2019/20</p> <p>Fuafuaga mo Atina'e a Afio'aga 2016-2021</p>	<p>Molimaufina e soalaupulega o Fuafuaga FTA le auai malosi o tama'ita'i ma talavou i soalaupulega</p>

Faafanua mo le Afioaga o Fasitoo Tai

4.2 Galuega Fesoasoani mo le Afio'aga o Vailu'utai

Galuega Tetele	Fofō Aupito Lelei	Isi Faamanuiaga	Taiala o Galuega Faatino	Fesootai i Fuafuaga a isi Vaega, Fuafuaga Aoao ma Faigafaavae
Galuega tetele a nu'u i totonu o sone lamatia CEHZ ma/po o CFHZ e aofia ai: Fale o aiga Falea'oga Falesa Pisinisi: Fale Komiti a Tama'ita'i	Ia siitia'ese mai sone lamatia Fuafua ni faiga talafeagai e faaititia ai le aafia o atinae o loo i totonu o sone lamatia Faamauluga faavae o fale i le tulaga e talafeagai ma ni aafiaga o sone lamatia (CFHZ) *Manatua sone lamatiagofie; e pei o le maualuga o le lau'ele'ele i vāega e aafiagofie i lōloga i le taimi e faataatiaga ai foliga o galuega tetele Gafa ma: MWCSD// MNRE/Nu'u/ MWTI	Faaititia le tau o galuega faaleleia o loo fa'aauauina pea; Faaititia mea e ono faaleagaina mai le 'āia o le talafatai ma lōloga o loo lamatia ai	O faigafaavae ma fuafuaga nei e ta'iala pe a siitia: Tulafono Faatonutonu mo Fausiaina o Fale i Samoa, (Setema 2016) ma aloa'ia pemita; *Fa'aaoga T'aiala Faatonutonu mo le Fausiaina o Fale i Samoa *Fa'aaoga Faafanua o Lamatiaga lata mai mo le faataatiaga mai o foliga o galuega tetele Fuafuaga Aoao o Galuega Tetele (NIS) 2011 Tulafono PUMA 2004	Fuafuaga -FTA (2015)
Alagalue ma Alavai	Faatino alavai mo afā faasolo i le ATS ma aga'i i auala i uta mo le tau faaititia o lōloga Fa'auma ona fa'atā alagalue i uta ma fai ma alavai Faalei le alavai i le Auala o Taufuapolu agai i le faataufusi Gafa ma: MWTI//LTA / Nu'u/ Aiga	Faaleleia le anagatā o le faataatiaga o le talafātai mo auala ma alavai	E ao ina ta'iala le faiga o auala e: Faigafaavae o Siosiomaga ma le Puipuia o Agafesoota'i; Faatino le faiga ma le faaleleiga o le alatele i lalo o le poloketi-ATS; Taiala Faatonutonu Tau Siosiomaga (PUMA - 2007) Toe Iloilo Tapula'a Ausia o Auala Uma a Samoa (2016) Fuafuaga Aoao mo Galuega Tetele (NISP) 2011 Su'esu'ega o le Aafiagofie o Tulaga Tau Auala a Samoa (2017) ATS o Upolu - Taiala Faatonutonu Tau Siosiomaga (2012)	Fuafuaga a le Vaega o Femalagaiga ma Fela'uaiga i le Lau'ele'ele 2014-2019

Vai (SWA)	Faatino le fuafuaga e sosoo atu le vaipaipa mai le vilivai i Vailuutai tau i Fasitoo-Tai ma Faleatiu Su'e poo lelei le suavai Gafa ma: SWA / MoH/Nu'u	Faigofie ona maua le vaipaipa e pitonuu uma o lo o utiuti ai le suavai	Polokalame o Galuega Fuafuaina a le Pulega o le Suavai (SWA) mo TF 16/17 ma TF17/18 Talafeagai ma le Faigafaavae o Siosiomaga ma le Puipuia o Agafesoota'i -Tulaga o le Tapulaa Ausia mo le Suavai, MOH Fuafuaga Atinae 10 tausaga a le SWA (2016) mo le faaleleia o le suavai	Fuafuaga Faapule'aga Tuufaataasi a Afio'aga, (Aokuso 2015) Fuafuaga Vaega o le Vai ma Suavai Lafoa'i: Taiala mo Faatinoga, 2016 - 2020
Vai i le Talafatai / vai taumafa	Faatino le faamalosia o le vai: faaleleia le vaipuna i le talafatai i tafatafa o le alatele ma ga'uta - Tatau ona su'e muamua poo lelei le vai mo le taumafa a o le'i faia se faai'uga e puipuia le vai i tafatafa o le talafatai Gafa ma: SWA/LTA/MOH/CSSP/ NGO/Nu'u	Faateleina auala e fetuuna'i ai pe a mugālā – mo le faaaogaina i le aiga	Taga'i ane i le poloketi o le ATS e puipuia vaipuna i le talafatai pe a faalautele ma toe faaleleia auala Faaaoga Faigafaavae o Siosiomaga ma le Puipuia o Agafesoota'i - Fuafuaga Faatinoga e Auai Afio'aga (2015) Alatele Talafatai i Sisifo – Ta'iala Faatonutonu Tau Siosiomaga (2012)	Fuafuaga Vaega mo le Suavai ma Vai Lafoa'i: Taiala mo Faatinoga 2016-2020; Fuafuaga Aoao Vaega o Siosiomaga 2017-2021
Eletise 'olo'o faaaogaina	Fa'atū poumōlī ma ta'i le eletise mo aiga i uta Fai ni mōlī-aula i alagalue e talafeagai mo le saogalemu o le afio'aga Toso laina eletise i nofoaga e sili ona saogalemu pe a toe sui Ta'i i lalo i le palapala laina eletise mo aso o i luma A maua ona ta'i lea ma faaaoga le eletise mai le lā Gafa ma: EPC/MWTI/Nu'u	Maua le eletise i taimi uma faapena ma taimi o faalavelave faalenatura 'Alofia faalavelave mai poumōlī pā'u'ū	Mata'itū le faasoaina o le eletise ina ia 'aua ne'i ova le eletise i nisi o pou 'ona e ono āfāina ai laina eletise Tapenaga o Taiala mo Malosi'aga Faafouina ma le Malosi'aga Faaaoga Tatau, 2016	Fuafuaga a le Vaega o Malosi'aga i Samoa 2017-2022

Siosiomaga & Alagā'oa Faanatura	Fofō Aupito Lelei Ua Fautuaina	Isi Faamanuiaga	Ta'iala o Galuega Faatino	Fuafuaga Talafeagai a Vaega
Faasao o Togātogo	<p>Faatino polokalame a nu'u e lagolago ai faasao o togātogo</p> <p>*Fai se suesuega o Togātogo e fia iloa le tulaga o iai meaola/la'au tau gataifale ma le ola lelei o togātogo:</p> <p>Toe totō faamiliga togo mo le toe faaleleia o 'ogā'ele'ele ua faaleagaina</p> <p>*Fai ni polokalame faalauiloa ma a'oa'oga e faailoa ai le tāua o le siosiomaga o togātogo</p> <p>Gafa ma: Nu'u/ MNRE</p>	<p>Puipuia talafatai mai le aafia i galu masani</p> <p>Faatumauina fesootaiga faanatura o meaola/la'au ma o latou siosiomaga</p> <p>Faatuputeleina le oneone fesoasoani i le faaitiitia o le 'āia</p>	<p>Vaega o Vaomataua-MNRE e fautua ituaiga la'au talafeagai, ma saunia faamiliga mo ituaiga togala'au eseese talafeagai ma ituaiga nofoaga/siosiomaga (vaega maualalo o le talafātai-togātogo) ma mea e fa'aoga i le totōina o la'au e moomia e nu'u</p> <p>NBSAP 2015-2020</p> <p>Tapena Fuafuaga Faapule'aga o Togātogo a Afio'aga;</p> <p>Faata'i Tulafono Taufaaofi- Toe Iloilo Pule'aga o Faasao o Siosiomaga 2016</p>	Fuafuaga Aoao a le Vaega o Siosiomaga 2017-2021
'Eliga/faatau Oneone faapisinisi ma galuega a aiga ae ua aafia ai le gataifale ma siosiomaga o le talafatai	<p>Saili vaitafe e gafatia ona 'eli ai le oneone mo galuega a aiga ma faapisinisi;</p> <p>Afio'aga, o le mālō ma le vaega tumaoti e talanoa/malilie i le nofoaga e eli ai le oneone i vaitafe;</p> <p>Faamalosi'au i le mataituina ma le va'aiga ole eliga o le oneone;</p> <p>Faalauihoa ile atunu le 'eliga o le oneone e gafataulimaina suiga o le tau;</p>	<p>Faaleleia le pulea o le oneone o se alagā'oa faalenatura;</p> <p>Matuā tu'uitiitia le aafiaga o le 'āia ma le a'afia o le talafatai;</p> <p>Faaitiitia aafiaga o le puipuia faalenatura o le talafatai e ala i le fuafua lelei o le oneone e 'eli mai le 'āai.</p>	<p>Faamaonia muamua le pemita a o le'i 'elia le oneone;</p> <p>Tuu iai atugaluga tau le siosiomaga ma le puipuia o agafesoota'i atoa ma soalaupulega ma se afio'aga ua a'afia</p> <p>Moomia se tusi aloaia mai Alii & Faipule ma lē āna le fanua e faataga ai ona 'eli le oneone.</p> <p>Usita'ia ta'iala o loo iai a le MNRE mo le 'eliga o le oneone e pei o:</p> <p>Tulafono a le PUMA 2004</p>	Fuafuaga Aoao a le Vaega o Siosiomaga 2017-2021

	<p>Tapena tulafono mo le 'eliga o le oneone</p> <p>Gafa ma: MNRE / Nu'u</p>		<p>Tulafono Tau Siosiomaga o Fanua ma Fuagafanua 1989</p> <p>(Faata'i) Faigafaavae mo 'Eliga o le Oneone 2001</p> <p>(Faata'i) Tulafono Taufaaofi mo Pule'aga o Alaga'oa mai le Lau'ele'ele 2018</p> <p>NAP – Fuafuaga Faapule'aga e Gafataulima Fanua 2015-2019</p>	Lafoa'i 2016-2020
Faasao o Faigafaiva	<p>Faamalosia le mata'itūina ma ililo le aoga o faasao o faigafaiva</p> <p>Faatumauina faasao o iai, a mafai, ona faaopoopo lea iai ma nisi faasao o faigafaiva mo pitonu'u tuaoi</p> <p>Gafa ma: MAF/MNRE / Nu'u</p>	<p>Faateleina ituaiga meaola/i'a 'ese'ese o le gataifale ma siosiomaga tupito o ā'au</p> <p>Faaleleia le siosiomaga o le 'amu ma taofia pe faaitiitia ai le faatama'ia o le 'amu</p>	<p>Fuafuaga Faapule'aga mo Faigafaiva a Afio'aga (CBFMP)</p> <p>Fuafuaga ma Tulafono a Nu'u</p> <p>NBSAP 2015-2020</p>	<p>Fuafuaga Vaega o Faato'aga 2016-2020</p> <p>NESP 2017-2020</p>
Pule'aga o Otaota	<p>Talia ma faamalosia Tulafono a Nu'u i pule'aga o otaota ma le faamatagofieina o 'ai</p> <p>Soalaupulega ma faalauiloa tulaga tau pule'aga o otaota</p> <p>Gafa ma: Nu'u / MWCSD / MNRE</p>	<p>Faalelei atili le tulaga tumamā o le nu'u</p>	<p>Tulafono a Nu'u i Polokalame mo le Faamatagofieina Uma o Aai</p> <p>Tulafono a le PUMA 2004</p> <p>Faigafaavae Pule'aga o Otaota, 2011</p> <p>Tulafono Pule'aga o Otaota, 2010</p>	<p>Fuafuaga Aoao a le Vaega o Siosiomaga 2017-2021</p>

Soifua Laulelei ma Ia LavaTaumafa	Fofō Aupito Lelei	Isi Faamanuiaga	Taiala Fesoasoani i Galuega	Fuafuaga Talafeagai a Vaega
<p>Vaomatua sātia ma faato'aga/manu/la'au faalafuā</p>	<p>Toe faalelei ma fa'aaoga i fa'ato'aga ia laufanua ua lē o toe galuea'ina e lata i le aai na i lo le faato'a o fanua i le aga'i i uta ma le vaomatua:</p> <p>Una'ia le totōina o fua o faa'ele'eleaga e pei o ufi, umala, e sili atu ona anagatā i taimi o afā, mugālā ma lōloga.</p> <p>Faatino polokalame faapule'aga tu'ufaatasi mo manu fa'alafuā;</p> <p>Una'ia faato'aga-vaomatua ma faato'aga fefiloi aofia ai la'au 'aina e faaititia ai le aafiagofie o fua o faa'ele'eleaga i faama'i.</p> <p>Totō faatele isi ituaiga faato'aga e maua ai sina seleni e pei o koko, niu, tipolo ma ia totō i 'ele'ele e lē o lamatiagofie.</p> <p>Faatino polokalame e taofiofi ma pulea manu faalafuā e aafia ai la'au ma meaola-fua o faa'ele'eleaga.</p> <p>Gafa ma: MAF MNRE /afio'ga</p>	<p>Faateleina le mau i taumafa ma le soifua maloloina atoa ai ma le siitia ole tulaga agavaa o afio'aga e fetuuna'i ma gafatia ona tali atu i suiga o le tau.</p>	<p>Tapena e le Vaega o le CROP-MAF a'oa'oga e faatino e i latou ua iai agavaa faapitoa tau faato'aga e lagolago ma limataitaiina faifaato'aga faatasi ai ma polokalame e faalauloa ia le faatuputeleina o ituaiga fua o faa'ele'eleaga e gafatia aso leaga e pei o mugālā ma timuga</p> <p>Tapena meafaigaluega ma la'au totō e faatele ai ituaiga la'au ma lo latou anagatā-tagofia ia mataupu tau i manu faalafuā mmf. O se faiga e faateleina ai le mau i taumafa</p> <p>Faamalosi atili le faapā'aga ma Faapotopotoga Tumaoti e pei o: Asosi a Faifaato'aga Samoa; Faapotopotoga o Tama'ita'i Faipisinisi ma vaega tumaoti e lagolago ia faifaato'aga i afio'aga e ala i a'oa'oga ma le maketiina o fua o faa'ele'eleaga</p> <p>O ta'iala nei mo le faatinoga o fofō:</p> <p>Tulafono Taufaaofi mo le Pulega o</p>	<p>Fuafuaga a le Vaega o Faato'aga 2016-2020</p>

			Alagā'oa mai le 'Ele'ele 2018	
			Polokalame Aoao a Samoa mo Galuega Faatino e fō'ia ai le Faaleagaina o le 'Ele'ele ma tu'uitiitia ai aafiaga mai mugālā 2015-2020	
			Fuafuaga Aoao mo Meaola Faalafuā ma Galuega Faatino 2008-2011	
			Fuafuaga mo le Totōina o le 2 Miliona La'au 2015-2020	
Toe faalelei le gataifale	Faaleleia ā'au ma aloalo e ala i le faateleina o faisua, aliao, limu ma isi meaola mo le taumafa Gafa ma: MAF / afio'aga	Faateleina ituaiga 'ese'ese o figota/i'a o le gataifale faapea le siosiomaga o le ā'au Faaitiitia le tamateina o 'amu	Fuafuaga Faapule'aga mo Faigafaiva a Afio'aga (CBFMP)	Fuafuaga Vaega o Faato'aga 2016-2020
Lafumanu	Faatino nai faato'aga e maua ai sina seleni a le nuu e pei o lafumoa Gafa ma: MAF /Nu'u	Faateleina avanoa mo faamanuiaga	Ta'ita'iga a le Komiti o Atina'e a Afio'aga	

Pulega	Fofō Aupito Lelei ma Isi Fofō ua Fautuaina	Ta'iala o Galuega Faatino	Manatu
Tulafono a Nu'u ma Isi Vaega o le Nu'u	Tapena ma faamalosia tulafono a nu'u e fesoasoani i le faatinoga o Fuafuaga -FTA Gafa ma: MWCSD / MAF / MNRE ma Nu'u	Avanoa le Teuteuga o le Tulafono Taufaaofi 2016 a nu'u e fau ai a latou lava faigafaavae "taga'i Vaega 5 ole Teuteuga"	O le Teuteuga o loo avanoa ai nu'u e fau la latou faavae o pulega ma resitala i le MWCSD. O se avanoa lelei lea e mafai ona fa'aaoga tulafono a nu'u e vaaia ma pulea meatotino a afio'aga ma tagata lautele faatasai ai ma puleaga o alagā'oa faanatura e avea o se vaega o latou faavae.
Isi Vaega o le Nu'u	Una'ia le auai o talavou ma tama'ita'i i faiga o faai'uga a nu'u: Taiala o soalaupulega e unaia le auai o tama'ita'i	SDS 2016/17 - 2019/20 Fuafuaga mo Atiane a Afio'aga 2016-2021	Molimaufina e soalaupulega o Fuafuaga FTA le auai malosi o tama'ita'i ma talavou i soalaupulega

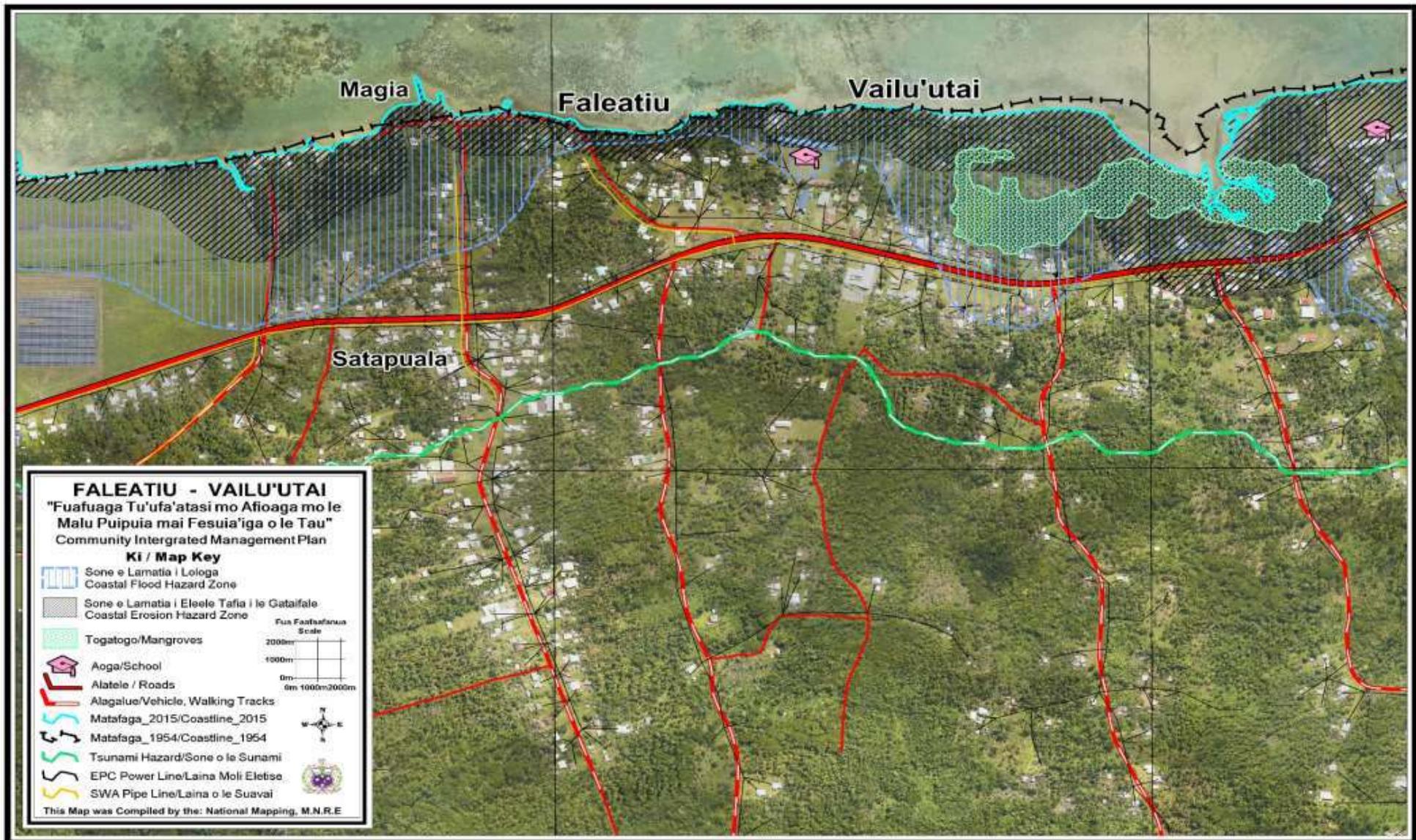
	<p>ma talavou; O se faiga e faailoa ai i le nu'u poloketi uma a le malo poo Faapotopotoga Tumaoti (NGO)</p> <p>Gafa ma: MWCSD / Nu'u</p>		
Pule'aga o Faalavelave	<p>Saunia polokalame faalauihoa ma a'oa'oga pe faapeflea ona tali atu i faalavelave matuia pei o mu o vaomatua;</p> <p>Tapena polokalame mo le nofo sauni poo le tali atu i faalavelave matuia - afā, timuga mamafa, mu o vaomatua mmf.</p> <p>Gafa ma: MNRE-DMO/FESA/SRCS/Nu'u</p>	<p>Vave ona faaleleia mai aafiaga</p> <p>Faasaoina le tele o le soifua mai faalavelave faanatura ona o le nofosauni</p> <p>Fuafuaga Aoao Faapule'aga o Faalavelave 2017-2021</p> <p>Fuafuaga a le Vaega o Atinae a Afio'aga 2016-2021</p>	<p>Galulue faatasi le MNRE-DMO ma Faapotopotoga e pei o - NGOs, CBOs ma afio'aga i le faaauauina ona fai a'oa'oga mo le nofosauni aua faalavelave</p> <p>Faatino le Polokalame Faapule'aga mo Faalavelave ma Lamatiaga ona ole Tau mo Afio'aga aua mea e faaaoga e afio'aga</p>
Faamamā alavai e Nu'u	<p>Faatino asiasiga a le nu'u o alavai-simā faasolo i alagalue i uta ma le alatele</p> <p>Faatino le faamamaina e itumalo/nu'u o alavai/alavai-simā ma polokalame faalauihoa</p> <p>Fai asiasiga i nofoaga o iai alavai-simā ma faamamā alavai ina ia 'aua ne'i poloka i taetafe ma otaota le tafe a le vai</p> <p>Gafa ma: Nu'u / MWCSD</p>	<p>Vave ona faaleleia mai aafiaga</p> <p>Faaititia le ono aafia o vaega o le nu'u i lōloga</p> <p>Sili ona malupuipuia fale o le nu'u ma auala;</p> <p>Sili ona malupuipuia le afio'aga ma agavaa e tali i faalavelave</p>	<p>Tapena se polokalame faalea'oa'oga mo le nu'u e iloa ai le moomia ona tausia mamā alavai i taimi uma</p> <p>Mata'itū e le Komiti a Tamaita'i polokalame mo le tumamā</p> <p>Komiti a le nu'u mo le faamatagofieina o le 'a'ai e mata'itū ma faamamā alavai ma alavai-simā</p>

Vai o le Afio'aga o Vailuutai – Vai faaleoleo e faaaoga e aiga i le taimi e utiuti ai le SUĀVAI - **Ata: MNRE-PUMA, 2016**

Togātogo o lo'o lilo ai se vāega telē o le talafātai o Vailuutai – **Ata: MNRE-PUMA 2016**

Faafanua mo le Afioaga o Vailuutai

4.3 Galuega Fesoasoani mo le Afio'aga o Faleatiu

Galuega Tetele	Fofō Aupito Lelei ua Fautuaina	Isi Faamanuiaga	Ta'iala Fesoasoani i Galuega Faatino	Fuafuaga Talafeagai a Vaega
Galuega tetele i totonu o CEHZ ma/ po o CFHZ e aofia ai: Fale o aiga Falea'oga Falesa Pisinisi: Fale Komiti a Tama'ita'i	<p>Ia siitia'ese mai sone lamatia</p> <p>Fuafua ni faiga talafeagai e faaitiitia ai le aafia o atinae o loo i totonu o sone lamatia</p> <p>Faamaualuga faavae o fale i le tulaga e talafeagai ma ni aafiaga o sone lamatia (CFHZ)</p> <p>*Manatua sone lamatiagōfie; e pei o le maualuga o le lau'ele'ele i vāega e aafiagofie i lōloga i le taimi e faataatiaga ai foliga o galuega tetele</p> <p>Gafa ma: MWCSD/ MNRE/Nu'u / MWI</p>	<p>Faaitiitia le tau o galuega faaleleia o loo fa'aauauina pea, faaitiitia mea e ono faaleagaina mai le 'āia o le talafatai ma lōloga olo'o lamatia ai</p>	<p>E ao ina faaaoga ta'iala ma faigafaavae pe a siitia nofoaga o le nu'u:</p> <p>Faaaoga ia le Ta'iala Faatonutonu mo le Fausiaina o Fale (Faata'i Setema 2016) ma usita'ia pemita</p> <p>*Fa'aoga Taiala Faatonutonu mo le Fausiaina o Fale i Samoa</p> <p>*Fa'aoga Faafanua o Lamatiaga lata mai mo le faataatiaga mai o foliga o galuega tetele</p> <p>Fuafuaga Aoao o Galuega Tetele 2011</p> <p>Tulafono PUMA 2004</p>	Fuafuaga-FTA (2015)
Alagalue ma Alavai	<p>Faatino alavai mo afā faasolo i le ATS ma aga'i i auala i uta mo le tau faaitiitia o lōloga</p> <p>F'auma ona fa'atā alagalue i uta ma fai ma alavai</p> <p>Faalelei le alavai i le Auala o Taufuapolu agai i le faataufusi</p> <p>Gafa ma: MWI//LTA / Nu'u/ Aiga</p>	<p>Faaleleia le anagatā o le faataatiaga o le talafatai mo auala ma alavai</p>	<p>E ao ina ta'iala le faiga o auala e:</p> <p>Faigafaavae talafeagai o Siosiomaga ma le Puipuia o Agafesoota'i</p> <p>Taiala Faatonutonu Tau Siosiomaga a Samoa (PUMA - 2007)</p> <p>Toe Iloilo Tapula'a Ausia o Auala Uma a Samoa (2016)</p> <p>Fuafuaga Aoao mo Galuega Tetele (NISP) 2011</p> <p>Su'esu'ega o le</p>	Fuafuaga a le Vaega o Femalagaiga ma Fela'uaiga i le Lau'ele'ele 2014-2019

			Aafagiogofie o Tulaga Tau Auala a Samoa (2016) ATS o Upolu – Taiala Faatonutonu Tau Siosiomaga (2012)	
Vai (SWA)	Faatino le sosooga o le ta'iga o le vaipaipa mai le vilivai i Vailuutai se'ia pā'ia Fasitoo-Tai ma Faleatiu Su'e poo lelei le suavai Gafa ma: SWA / MoH/Nu'u	Faigofie ona maua le suavai paipa e pitonuu uma o lo o utiuti le suavai	Polokalame o Galuega Fuafuaina a le Pulega o le Suavai (SWA) mo TF 16/17 ma TF17/18 Talafeagai ma le Faigafaavae o Siosiomaga ma le Puipua o Agafesoota'i - Tulaga o le Tapulaa Ausia mo le Suavai, MOH Fuafuaga Atinae 10 tausaga a le SWA (2016) mo le faaleleia o le suavai	Fuafuaga Faapule'aga Tuufaatasia a Afio'aga Aokuso 2015 Fuafuaga Vaega o le Vai ma Suavai Lafoa'i 2012-2016
Auala e faatali ai le suavaitimu	Tapena auala e faatali ai le vaitimu faapitoa mo aiga ua matuā leai lava se isi auala e maua ai se suavai – faatali suavaitimu Su'e poo lelei ma saogalemu le suavai Gafa ma: MWCSD/// MNRE: Vaega o le Vai / CSSP/NGO/ Nu'u	Fai ma vai faaleoleo e faafagiogofie ai ona maua se suavai	Talafeagai- Faigafaavae o Siosiomaga ma le Puipua o Agafesoota'i Fuafuaga Faatinoga e Auai Afio'aga (2015) Saili pe moomia se Maliega mo Atina'e mai le PUMA Taiala Faatonutonu Tau Siosiomaga a Samoa (2007)	Fuafuaga mo Atinae a Afio'aga 2016-2021 Fuafuaga Vaega o le Vai ma Suavai Lafoa'i 2016-2020
Eletise	Fa'atū poumōlī ma ta'i le eletise mo aiga i uta Fai ni mōlī-auala i alagalue e talafeagai mo le saogalemu o le afio'aga Toso laina eletise i nofoaga e sili ona saogalemu pe a	Maua le eletise i taimi uma faapena ma taimi o faalavelave faalenatura 'Alofia faalavelave mai poumōlī pā'u'ū	Mata'itū le faasoaina o le eletise ina ia 'aua ne'i ova le eletise i nisi o pou 'ona e ono āfaina ai laina eletise Tapenaga o Taiala	Fuafuaga a le Vaega o Malosi'aga a Samoa 2017-2020

	<p>toe sui</p> <p>Ta'i i lalo i le palapala laina eletise mo aso o i luma</p> <p>A maua ona ta'i lea ma faaaoga le eletise mai le lā</p> <p><i>Gafa ma: EPC/ MWTF/Afio'aga</i></p>		<p>mo Malosi'aga Faafouina ma Malosi'aga Fa'aaoga Tatau, 2016</p>	
--	--	--	---	--

Siosiomaga & Alagā'oa Faanatura	Fofō Aupito Lelei ma Isi Fofō Ua Fautuaina	Isi Faamanuiaga	Ta'iala Fesoasoani i Galuega Faatino	Fuafuaga Talafeagai ma Vaega
'Ele'ele'apovai	<p>Faalelei faatanoa vai o loo i uta</p> <p>Faatino polokalame o le toe totō o le vaomatua e fesoasoani i le 'ele'ele'apovai o Faleatiu</p> <p>Fai ni soalaupulega ma polokalame faalauiroa i 'apovai</p> <p><i>Gafa ma: MNRE /Nu'u</i></p>	<p>Faalelei atili le agavaa o le 'ele'ele'apovai e gafatia suiga o le tau</p>	<p>Faatino e le MNRE Faiga Talafeagai ma Meaola/La'au o le siosiomaga o 'ele'ele'apovai:</p> <p>Talosaga afio'aga i le Vaega o Vaomatua, MNRE mo ni faamiliga i lalo o le poloketi 2 miliona la'au e totō</p> <p>Polokalame Aoao o Faatinoga:</p> <p>E fō'ia le faaleagaina o le lau'ele'ele ma faaitiitia aafiaga ona o mugālā, 2015-2020</p> <p>Fuafuaga Aoao Faapule'aga o le Vai ma Puna'oa 2007-2017</p> <p>NBSAP 2015-2020</p> <p>Tulafono o Pule'aga o Vai ma Puna'oa 2008</p> <p>Fuafuaga Faatinoga Toe Faaolaola Vaomatua 2016-2020</p> <p>Tapena e le MNRE-DEC ta'iala mo le tafi'esea o la'au faalafuā mai 'ele'ele'apovai</p> <p>Fuafuaga mo le</p>	<p>Suavai ma Vai Lafoa'i 2016-2020</p>

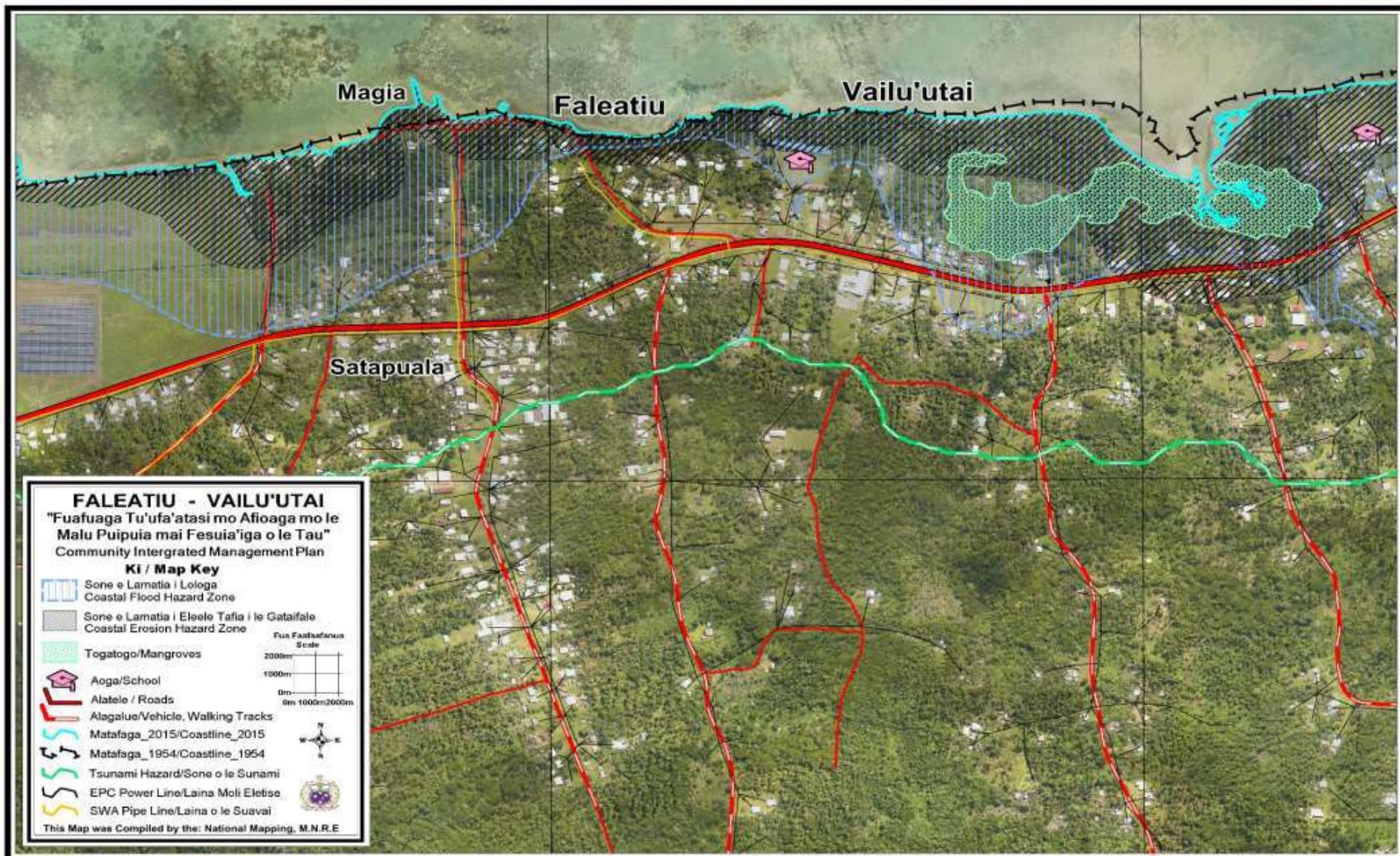
			Faatinoga o Galuega i Meaola Faalafuā 008-2011 Fuafuaga mo le Totōina 2 Miliona La'au 2015-2020 Faigafaavae Faasao Vaega Maualuga o 'Ele'ele'apovai 2015 (<i>Tuuina atu ile CDC</i>)	
--	--	--	--	--

Soifua Laulelei ma Ia Lava Taumafa	Fofō Aupito Lelei	Isi Faamanuiaga	Taiala Fesoasoani i Galuega	Fuafuaga Talafeagai a Vaega
Vaomatua sātia ma faato'aga/manu/la'au faalafuā	<p>Toe faalelei ma fa'aaoga i faato'aga ia laufanua ua lē o toe galuea'ina e lata i le aai na i lo le faato'a o fanua i le aga'i i uta ma le vaomatua</p> <p>Una'ia le totōina o fua o faa'ele'eleaga e pei o ufi, umala, e sili atu ona anagatā i taimi o afā, mugālā ma lōloga</p> <p>Unaia faato'aga-vaomatua ma faato'aga fefiloi aofia ai la'au 'aina e faaitiitia ai le aafiaogofie o fua o faa'ele'eleaga i faama'i</p> <p>Totō faatele isi ituaigna faato'aga e maua ai sina seleni e pei o koko, niu, tipolo ma ia totō i 'ele'ele e lē o lamatiagofie</p> <p>Faatino le Pulega o Faiga Tau Faato'aga e Gafatia le faaaogaina pea o le 'ele'ele</p>	<p>Faateleina le mau i taumafa ma le soifua maloloina atoa ai ma le siitia o le tulaga agavaa o afio'aga e fetuuna'i ma gafatia ona tali atu i suiga o le tau</p>	<p>Tapena e le Vaega o le CROP-MAF a'oa'oga e faatino e i latou ua iai agavaa faapitoa tau faato'aga e lagolago ma limataitaiina faifaato'aga faatasi ai ma polokalame e faalauiloa ia le faatuputeleina o ituaigna fua o faa'ele'eleaga e gafatia aso leaga e pei o mugālā ma timuga</p> <p>Tapena meafaigaluega ma la'au totō e faatele ai ituaigna la'au ma lo latou anagatā-tagofia ia mataupu tau i manu faalafuā mmf. O se faiga e faateleina ai le mau i taumafa</p> <p>Faamalosi atili le faapā'aga ma Faapotopotoga Tumaoti e pei o: Asosi a Faifaatoaga Samoa; Faapotopotoga o Tama'ita'i Faipisinisi ma vaega tumaoti e lagolago ia faifaato'aga i</p>	Fuafuaga a le Vaega o Faato'aga 2016-2020

	<p>Faatino polokalame faapule'aga tu'ufaatosi mo manu fa'alafuā</p> <p>Gafa ma: MAF MNRE /Afio'ga</p>		<p>afio'aga e ala i a'oa'oga ma le maketiina o fua o faa'ele'eleaga</p> <p>O ta'iala nei mo le faatinoga o fofō:</p> <p>Tulafono Taufaaofi mo le Pulega o Alagā'oa mai le 'Ele'ele 2018</p> <p>Polokalame Aoao a Samoa mo Galuega Faatino e fō'ia ai le Faaleagaina o le 'Ele'ele ma tu'uitiitia ai aafiaga mai mugālā 2015-2020</p> <p>Fuafuaga Aoao mo Meaola Faalafuā ma Galuega Faatino 2008-2011</p> <p>Fuafuaga mo le Totōina o le 2 Miliona La'au 2015-2020</p>	
Lafumanu	<p>Faatino nai faatoaga e maua ai sina seleni a le nuu e pei o lafumoa</p> <p>Gafa ma: MAF /Nu'u</p>	Faateleina avanoa mo faamanuiaga	<p>Ta'ita'iga a le Komiti o Atina'e a Afio'aga</p>	Fuafuaga o Atina'e a Afio'aga 2016-2021

Pulega	Fofō Aupito Lelei ma Isi Fofō ua Fautuaina	Ta'iala i Galuega Faatino	Manatu
Tulafono a Itumalo/Nu'u ma Isi Vaega o le Nu'u	<p>Tapena ma faamalosia tulafono a nu'u e fesoasoani i le faatinoga o Fuafuaga -FTA</p> <p>Gafa ma: MWCSD / MAF / MNRE ma Nu'u</p>	<p>Avanoa le Teuteuga o le Tulafono Taufaaofi 2016 a nu'u e fau ai a latou lava faigafaavae "taga'i Vaega 5 ole Teuteuga"</p>	<p>O le Teuteuga o loo avanoa ai nu'u e fau la latou faavae o pulega ma resitala i le MWCSD. O se avanoa lelei lea e mafai ona fa'aaoga tulafono a nu'u e vaaia ma pulea meatotino a afio'aga ma tagata lautele faatasai ai ma puleaga o alagā'oa faanatura e avea o se vaega o latou faavae.</p>
Isi Vaega o le Nu'u	<p>Una'ia le auai o talavou ma tama'ita'i i faiga o faai'uga a nu'u:</p> <p>Taiala o soalaupulega e una'ia le auai o tama'ita'i ma talavou;</p> <p>O se faiga e faailoa ai i le nu'u poloketi uma a le mālō poo Faapotopotoga Tumaoti (NGO)</p> <p>Gafa ma: MWCSD / Nu'u</p>	<p>SDS 2016/17 - 2019/20</p> <p>Fuafuaga mo Atiane a Afio'aga 2016-2021</p>	<p>Molimaufina e soalaupulega o Fuafuaga FTA le auai malosi o tama'ita'i ma talavou i soalaupulega</p>
Pule'aga o Faalavelave	<p>Saunia polokalame faalaulioa ma a'oa'oga pe faapefēa ona tali atu i faalavelave matuia pei o mu o vaomatua</p> <p>Tapena polokalame mo le nofo sauni poo le tali atu i faalavelave matuia – afā, timuga mamafa, mu o vaomatua mmf.</p> <p>Gafa ma: MNRE-DMO/FESA/SRCS/Nu'u</p>	<p>Vave ona faaleleia mai aafiaga</p> <p>Faasaoina le tele o le soifua mai faalavelave faanatura ona o le nofosauni</p> <p>Fuafuaga Aoao Faapule'aga o Faalavelave 2017-2021</p> <p>Fuafuaga a le Vaega o Atinae a Afio'aga 2016-2021</p>	<p>Galulue faatasi le MNRE-DMO ma Faapotopotoga e pei o - NGOs, CBOs ma afio'aga i le faaauauina ona fai a'oa'oga mo le nofosauni aua faalavelave</p> <p>Faatino le Polokalame Faapule'aga mo Faalavelave ma Lamatiaga ona ole Tau mo Afio'aga aua mea e faaaoga e afio'aga</p>
Faamamā alavai e Nu'u	<p>Faatino asiasiga a le nu'u o alavai-simā faasolo i alagalue i uta ma le alatele</p> <p>Faatino le faamamāina e itumalo/nu'u o alavai/alavai-simā ma polokalame faalaulioa</p> <p>Fai asiasiga i nofoaga o iai alavai-simā ma faamamā alavai ina ia 'aua ne'i poloka i taetafe ma otaota le tafe a le vai</p> <p>Gafa ma: Nu'u / MWCSD</p>	<p>Vave ona faaleleia mai aafiaga</p> <p>Faaitiitia le ono aafia o vaega o le nu'u i lōloga</p> <p>Sili ona malupuipua fale o le nu'u ma auala;</p> <p>Sili ona malupuipua le afio'aga ma agavaa e tali i faalavelave</p>	<p>Tapena se polokalame faalea'oa'oga mo le nu'u e iloa ai le moomia ona tausia mamā alavai i taimi uma</p> <p>Mata'itū e le Komiti a Tamaita'i polokalame mo le tumamā</p> <p>Komiti a le nu'u mo le faamatagofieina o le 'a'ai e mata'itū ma faamamā alavai ma alavai-simā</p>

Faafanua o le Afioaga o Faleatiu – Vailuutai

4.4 Galuega Fesoasoani mo le Afio'aga o Satapuala

Galuega Tetele	Fofō Aupito Lelei	Isi Faamanuiaga	Ta'iala Fesoasoani i Galuega	Fuafuaga Talafeagai a Vaega
Alagalue ma Alavai	<p>Faatino alavai mo afā faasolo i le ATS ma aga'i i auala i uta mo le tau faaitiitia o lōloga</p> <p>Fa'auma ona fa'atā alagalue i uta (Tuvao ma Poloka) ma soso'o auala i le alagalue a nu'u tuaoi – Fasito'otai, Vailu'utai ma Faleatiu</p> <p>Gafa ma: MWI/LTA / Nu'u/ Aiga</p>	<p>Faaleleia le anagatā o le faataatiaga o le talafātai mo auala ma alavai</p> <p>Faaaoga lelei puna'oa tau tamaoaiga</p> <p>Una'ia nisi aiga e o 'ese mai ma sone lamatia ae aga'i e nonofo i uta</p>	<p>E ao ina ta'iala le faiga o auala e:</p> <p>Faigafaavae talafeagai o Siosiomaga ma le Puipuia o Agafesoota'i</p> <p>Taiala Faatonutonu Tau Siosiomaga a Samoa (PUMA - 2007)</p> <p>Toe Iloilo Tapula'a Ausia o Auala Uma a Samoa (2016)</p> <p>Fuafuaga Aoao mo Galuega Tetele (NISP) 2011</p> <p>Su'esu'ega o le Aafiagofie o Tulaga Tau Auala a Samoa (2016)</p> <p>ATS o Upolu – Taiala Faatonutonu Tau Siosiomaga (2012)</p>	<p>Fuafuaga a le Vaega o Femalagaiga ma Fela'uaiga i le Lau'ele'ele 2014-2019</p>
Vai (Poloketi Tuto'atasi o Suavai (IWS) – faatali le fa'atinoga)	<p>Faatino le poloketi o le IWS e maua ai le vai mo aiga nonofo i uta e lē o maua se suavai</p> <p>Puipui faatanoa o loo i se nofoaga tutotonu i uta e faaaoga e aiga e asu vai ai</p> <p>Gafa ma: IWSA/MWCSD/MNRE/ MoH/ Nu'u</p>	Faafaigofie ona maua le suavai taumafa	<p>Fa'aoga le Faigafaavae o Siosiomaga ma le Puipuia o Agafesoota'i –</p> <p>Tulaga o le Tapulaa Ausia mo le Suavai, MOH</p>	<p>Fuafuaga Faapule'aga Tuufaatasi a Afio'aga, Aokuso 2015</p> <p>Fuafuaga a le Vaega o le Vai ma Suavai Lafoa'i: Faatulagaga o Galuega Faatino 2016-2020</p> <p>Fuafuaga mo le Atinae a Afio'aga 2016-2021</p>
Auala e faatali ai le suavaitimu	<p>Tapena auala e faatali ai le vaitimu faapitoa mo aiga ua matuā leai lava se isi auala e maua ai se suavai – faatali suavaitimu</p> <p>Gafa ma: Nu'u / UNDP-</p>	Fai ma vai faaleoleo e faafaigofie ai ona maua se suavai	<p>Talafeagai- Faigafaavae o Siosiomaga ma le Puipuia o Agafesoota'i</p> <p>Fuafuaga Faatinoga e Auai Afio'aga (2015)</p>	<p>Fuafuaga mo Atinae a Afio'aga 2016-2021</p> <p>Fuafuaga Vaega o le Vai ma Suavai Lafoa'i 2016-2020</p>

	GEF-SGP/ MNRE / CSSP		Saili pe moomia se Maliega mo Atina'e mai le PUMA Taiala Faatonutonu Tau Siosiomaga a Samoa (2007)	
Eletise	<p>Fa'atū poumōlī ma ta'i le eletise mo aiga i uta</p> <p>Fai ni mōlī-auala i alagalue e talafeagai mo le saogalemu o le afio'aga</p> <p>Toso laina eletise i nofoaga e sili ona saogalemu pe a toe sui</p> <p>Ta'i i lalo i le palapala laina eletise mo aso o i luma</p> <p>A maua ona ta'i lea ma faaaoga le eletise mai le lā</p>	<p>Maua le eletise i taimi uma faapena ma taimi o faalavelave faalenatura</p> <p>'Alofia faalavelave mai poumōlī pā'u'ū</p>	<p>Mata'itū le faasoaina o le eletise ina ia 'aua ne'i ova le eletise i nisi o pou 'ona e ono āfāina ai laina eletise</p> <p>Tapenaga o Taiala mo Malosi'aga Faafouina ma Malosi'aga Fa'aaoga Tatau, 2016</p>	Fuafuaga a le Vaega o Malosi'aga a Samoa 2017-2020
Nofoaoa Sulufa'iga	<p>Faatino a'oa'oga CDCRM ma faalauiloa i afio'aga, talafeagai Faleaoga Tulagalua ma nofoaga e saogalemu</p> <p>Faatino polokalame o le CDCRM ma le afio'aga – e sauniuni ai mo faalavelave faafuasei</p> <p>Gafa ma: MNRE-DMO/ Nu'u</p>	<p>Faaleleia atili agava'a ma le anagatā o afio'aga e tali atu – ma lava tapena pe tutupu mai faalavelave faanatura</p>	<p>CDCRM Polokalame DMO</p> <p>Fuafuaga Faatinoga e Auai Afio'aga (2015)</p>	<p>Fuafuaga mo Atina'e a Afio'aga 2016-2021</p> <p>Fuafuaga Aoao Faapule'aga o Faalavelave 2017-2021</p>

Siosiomaga & Alagā'oa Faanatura	Fofō Aupito Lelei ua Fautuaina	Isi Faamanuiaga	Taiala o Galuega Faatino	Fuafuaga Talafeagai a Vaega
Puipui ma toe faafoi 'Ele'ele'apovai i tulaga sa iai	<p>Faalelei faatanoa vai o loo i uta</p> <p>Faatino polokalame o le toe totō o le vaomatua e fesoasoani i le 'ele'ele'apovai o Satapuala</p> <p>Fai ni soalaupulega ma polokalame faalauiloa i 'apovai</p> <p>Gafa ma: MNRE /Nu'u</p>	<p>Faaleleia atili le agavaa o le 'ele'ele'apovai e gafatia suiga o le tau</p>	<p>Faatino e le MNRE Faiga Talafeagai ma Meaola/La'au o le siosiomaga o 'ele'ele'apovai:</p> <p>Talosaga afio'aga ile Vaega o Vaomatua, MNRE mo ni faamiliga i lalo o le poloketi 2miliona la'au e totō</p> <p>Polokalame Aoao o Faatinoga:</p> <p>E fō'ia le faaleagaina o le lau'ele'ele ma faaitiitia aafiaga ona o mugālā, 2015-2020</p> <p>Fuafuaga Aoao Faapule'aga o le Vai ma Puna'oa 2007-2017</p> <p>NBSAP 2015-2020</p> <p>Tulafono o Pule'aga o Vai ma Puna'oa 2008</p> <p>Fuafuaga Faatinoga Toe Faaolaola Vaomatua 2016-2020</p> <p>Tapena e le MNRE-DEC ta'iala mo le tafi'esea o la'au faalafuā mai 'ele'ele'apovai</p> <p>Fuafuaga mo le Faatinoga o Galuega i Meaola Faalafuā 008-2011</p> <p>Fuafuaga mo le Totōina 2 Miliona La'au 2015-2020</p> <p>Faigafaavae Faasao Vaega Maualuga o 'Ele'ele'apovai 2015 (<i>Tuuina atu i le CDC</i>)</p>	<p>Suavai ma Vai Lafoa'i 2016-2020</p> <p>Fuafuaga Aoao a le Vaega o Siosiomaga 2017 - 2021</p>

Pule'aga o Otaota	Talia ma faamalosia Tulafono a Nu'u i pule'aga o otaota ma le faamatagofieina o 'a'ai Soalaupulega ma faalauiloa tulaga tau pule'aga o otaota Gafa ma: Nu'u / MWCSD / MNRE	Faalelei atili le tulaga tumamā o le nu'u	Tulafono a Nu'u i Polokalame mo le Faamatagofieina Uma o Aai Tulafono o Nu'u Tulafono Pule'aga o Otaota, 2010 NBSP 2015-2020	Fuafuaga Aoao a le Vaega o Siosiomaga 2017-2021
-------------------	--	---	---	---

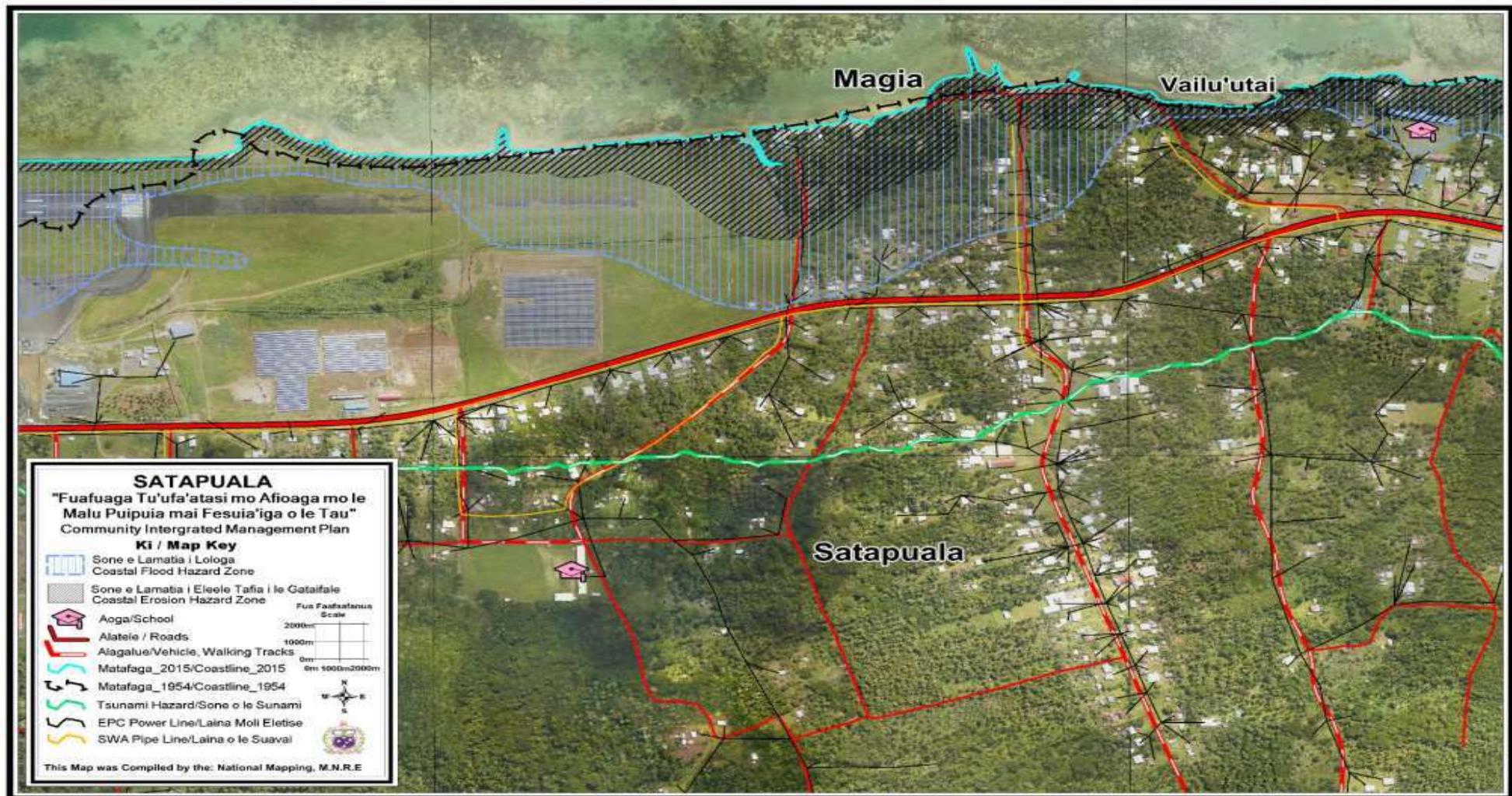
Soifua Laulelei ma Ia LavaTaumafa	Fofō Aupito Lelei	Isi Faamanuiaga	Taiala Fesoasoani i Galuega	Fuafuaga Talafeagai a Vaega
Vaomatua sātia ma faato'aga/manu/la'au faalafuā	<p>Toe faalelei ma fa'aoga i faato'aga ia laufanua ua lē o toe galueaina e lata i le aai na i lo le faato'a o fanua i le aga'i i uta ma le vaomatua</p> <p>Una'ia le totōina o fua o faa'ele'eleaga e pei o ufi, umala, e sili atu ona anagatā i taimi o afā, mugālā ma lōloga</p> <p>Unaia faato'aga-vaomatua ma faato'aga fefiloi aofia ai la'au 'aina e faaitiitia ai le aafiafogie o fua o faa'ele'eleaga i faama'i</p> <p>Totō faatele isi ituaiga faato'aga e maua ai sina seleni e pei o koko, niu, tipolo ma ia totō i 'ele'ele e lē o lamatiagofie</p> <p>Faatino le Pulega o Faiga Tau Faato'aga e Gafatia le faaaogaina pea o le 'ele'ele</p>	<p>Faateleina le mau i taumafa ma le soifua maloloina atoa ai ma le siitia o le tulaga agavaa o afio'aga e fetuuna'i ma gafatia ona tali atu i suiga o le tau</p>	<p>Tapena e le Vaega o le CROP-MAF a'oa'oga e faatino e i latou ua iai agavaa faapitoa tau faato'aga e lagolago ma limataitaiina faifaato'aga faatasai ai ma polokalame e faalauiloa ia le faatuputeleina o ituaiga fua o faa'ele'eleaga e gafatia aso leaga e pei o mugālā ma timuga</p> <p>Tapena meafaigauega ma la'au totō e faatele ai ituaiga la'au ma lo latou anagatā-tagofia ia mataupu tau i manu faalafuā mmf. O se faiga e faateleina ai le mau i taumafa</p> <p>Faamalosi atili le faapā'aga ma Faapotopotoga Tumaoti e pei o: Asosi a Faifaato'aga Samoa; Faapotopotoga o Tama'ita'i Faipisinisi ma</p>	Fuafuaga a le Vaega o Faato'aga 2016-2020

	<p>Faatino polokalame faapule'aga tu'ufaatasi mo manu fa'alafuā</p> <p>Gafa ma: MAF MNRE /afio'ga</p>		<p>vaega tumaoti e lagolago ia faifaato'aga i afio'aga e ala i a'oa'oga ma le maketiina o fua o faa'ele'eleaga</p> <p>O ta'iala nei mo le faatinoga o fofō:</p> <p>Tulafono Taufaaofi mo le Pulega o Alagā'oa mai le 'Ele'ele 2018</p> <p>Polokalame Aoao a Samoa mo Galuega Faatino e fō'ia ai le Faaleagaina o le 'Ele'ele ma tu'uitiitia ai aafiaga mai mugālā 2015-2020</p> <p>Fuafuaga Aoao mo Meaola Faalafuā ma Galuega Faatino 2008-2011</p> <p>Fuafuaga mo le Totōina o le 2 Miliona La'au 2015-2020</p>	
Lafumanu	<p>Faatino nai faato'aga e maua ai sina seleni a le nuu e pei o lafumoa</p> <p>Gafa ma: MAF /Nu'u</p>	<p>Faateleina avanoa mo faamanuiaga</p>	<p>Ta'ita'iga a le Komiti o Atina'e a Afio'aga</p>	

Isi Mataupu Fuafuaga FTA	Manatu
<p>Faia faailo patu i lumā auala a le Aoga Tulagalua ia saogalemu tamaiti aoga i luga o auala</p> <p>Gafa ma: MWTI / Nu'u</p>	<p>Talosagaina e le nu'u le faiga o lea patu ia lēmū ai taavale i luma o le Aoga Tulagalua ona o le popolega i le saogalemu o tamaiti aoga.</p>

Pulega	Fofō Aupito Lelei na Isi Fofō ua Fautuaina	Ta'iala o Galuega Faatino	Manatu
Tulafono a Itumalo/Nu'u ma Isi Vaega o le Nu'u	<p>Tapena ma faamalosia tulafono a nu'u e fesoasoani i le faatinoga o Fuafuaga -FTA</p> <p>Gafa ma: MWCSD / MAF / MNRE ma Nu'u</p>	<p>Avanoa le Teuteuga o le Tulafono Taufaaofi 2016 a nu'u e fau ai a latou lava faigafaavae "taga'i Vaega 5 ole Teuteuga"</p> <p>SDS 2016/17 - 2019/20</p>	<p>O le Teuteuga o loo avanoa ai nu'u e fau la latou faavae o pulega ma resitala i le MWCSD. O se avanoa lelei lea e mafai ona fa'aaoga tulafono a nu'u e vaiaa ma pulea meatotino a afio'aga ma tagata lautele faatasi ai ma puleaga o alagā'oa faanatura e avea o se vaega o latou faavae.</p>
Isi Vaega o le Nu'u	<p>Una'ia le auai o talavou ma tama'ita'i i faiga o faai'uga a nu'u:</p> <p>Taiala o soalaupulega e unaia le auai o tama'ita'i ma talavou;</p> <p>O se faiga e faailoa ai i le nu'u poloketi uma a le mālō poo Faapotopotoga Tuma'oti (NGO)</p> <p>Gafa ma: MWCSD / Nu'u</p>	<p>Fuafuaga mo Atiane a Afio'aga 2016-2021</p>	<p>Molimauina e soalaupulega o Fuafuaga FTA le auai malosi o tama'ita'i ma talavou i soalaupulega</p>

Faafanua o le Afioaga o Satapuala

4.5 Galuega Fesoasoani mo le Afio'aga o Samea

Galuega Tetele	Fofō Aupito Lelei	Isi Faamanuiaga	Ta'iala Fesoasoani i Galuega	Fuafuaga Talafeagai a Vaega
Galuega tetele a nu'u i totolu o sone lamatia CEHZ ma/po o CFHZ e aofia ai: Fale o aiga Falea'oga Falesa Pisinisi: Fale Komiti a Tama'ita'i	<p>Ia siitia'ese mai sone lamatia</p> <p>Fuafua ni faiga talafeagai e faaitiitia ai le aafia o atinae o loo i totolu o sone lamatia</p> <p>Faamaualuga faavae o fale i le tulaga e talafeagai ma ni aafiaga o sone lamatia (CFHZ)</p> <p>*Manatua sone lamatiagōfie; e pei o le maualuga o le lau'ele'ele i vāega e aafiagofie i lōloga i le taimi e faataatiaga ai foliga o galuega tetele</p> <p>Gafa ma: MWCSD/ MNRE/Nu'u / MWI</p>	<p>Faaitiitia le tau o galuega faaleleia o loo fa'aauauina pea, faaitiitia mea e ono faaleagaina mai le 'aia o le talafatai ma lōloga olo'o lamatia ai</p>	<p>E ao ina faaaoga ta'iala ma faigafaavae pe a siitia nofoaga o le nu'u:</p> <p>Faaaoga ia le Ta'iala Faatonutonu mo le Fausiaina o Fale (Faata'i Setema 2016) ma usita'ia pemita</p> <p>*Fa'aaoga Taiala Faatonutonu mo le Fausiaina o Fale i Samoa</p> <p>*Fa'aaoga Faafanua o Lamatiaga lata mai mo le faataatiaga mai o foliga o galuega tetele</p> <p>Fuafuaga Aoao o Galuega Tetele 2011</p> <p>Tulafono PUMA 2004</p>	Fuafuaga-FTA (2015)
Alagalue ma Alavai	<p>Faatino le faataatiaga o alavai e faaalu ai vai mai afā i autafa o le alatele e faaalu ai vai mai faataufusi aga'i i le sami</p> <p>Fa'auma ona fa'atā alagalue i uta ma fai ma alavai</p> <p>Gafa ma: MWI/LTA / Nu'u/ Aiga</p>	<p>Faaleleia le anagatā o le faataatiaga o le talafatai mo auala ma alavai</p>	<p>Limataitai le fauga o auala i ta'iala nei: Faigafaavae Talafeagai o Siosiomaga ma le Puipua o Agafesoota'i</p> <p>Taiala Faatonutonu Tau Siosiomaga (PUMA - 2007)</p> <p>Toe Iloilo Tapula'a Ausia o Auala Uma a Samoa (2016)</p> <p>Fuafuaga Aoao mo Galuega Tetele (NISP) 2011</p> <p>Su'esu'ega o le Aafiagofie o Tulaga Tau Auala a Samoa (2016)</p>	Fuafuaga a le Vaega o Femalagaiga ma Fela'uaiga i le Lau'ele'ele 2014-2019

			'ATS o Upolu – Taiala Faatonutonu Tau Siosiomaga (2012)	
Auala e faatali ai le vaitimu	<p>Tapena auala e faatali ai le vaitimu faapitoa mo aiga ua matuā leai lava se isi auala e maua ai se suavai – faatali suavaitimu</p> <p>Gafa ma: Nu'u / UNDP-GEF-SGP/ MNRE / CSSP</p>	<p>Fai ma vai faaleoleo e faafaoigofie ai ona maua se suavai</p>	<p>Talafeagai-Faigafaavae o Siosiomaga ma le Puipua o Agafesoota'i</p> <p>Fuafuaga Faatinoga e Auai Afio'aga (2015)</p> <p>Saili pe moomia se Maliega mo Atina'e mai le PUMA</p> <p>Taiala Faatonutonu Tau Siosiomaga a Samoa (2007)</p>	<p>Fuafuaga mo Atinae a Afio'aga 2016-2021</p> <p>Fuafuaga Vaega o le Vai ma Suavai Lafoa'i 2016-2020</p>
Eletise	<p>Fa'atū poumōlī ma ta'i le eletise mo aiga i uta</p> <p>Fai ni mōlī-auala i alagalue e talafeagai mo le saogalemu o le afio'aga</p> <p>Toso laina eletise i nofoaga e sili ona saogalemu pe a toe sui</p> <p>Ta'i i lalo i le palapala laina eletise mo aso o i luma</p> <p>A maua ona ta'i lea ma faaaoga le eletise mai le lā</p> <p>Gafa ma: EPC/ MWTI/Afio'aga</p>	<p>Maua le eletise i taimi uma faapena ma taimi o faalavelave faalenatura</p> <p>'Alofia faalavelave mai poumoli pā'u'ū.</p>	<p>Mata'itū le faasoaina o le eletise ina ia 'aua ne'i ova le eletise i nisi o pou 'ona e ono afaina ai laina eletise</p> <p>Tapenaga o Taiala mo Malosi'aga Faafouina ma Malosi'aga Fa'aaoga Tatau, 2016</p>	<p>Fuafuaga a le Vaega o Malosi'aga a Samoa 2017-2020</p>
Nofoaga o Sulufa'iga	<p>Faatino a'o'oga CDCRM ma faalauiloa i afio'aga, talafeagai Faleaoga Tulagalua ma nofoaga e saogalemu</p> <p>Faatino polokalame o le CDCRM ma le afio'aga – e sauniuni ai mo faalavelave faafuasei</p> <p>Gafa ma: MNRE-DMO/ Nu'u</p>	<p>Faaleleia atili agava'a ma le anagatā o afio'aga e tali atu – ma lava tapena pe tutupu mai faalavelave faanatura</p>	<p>CDCRM Polokalame DMO</p> <p>Fuafuaga Faatinoga e Auai Afio'aga (2015)</p>	<p>Fuafuaga mo Atina'e a Afio'aga 2016-2021</p> <p>Fuafuaga Aoao Faapule'aga o Faalavelave 2017-2021</p>

Siosiomaga & Alagā'oa Faanatura	Fofō Aupito Lelei Ua Fautuaina	Isi Faamanuiaga	Taiala o Galuega Faatino	Fuafuaga Talafeagai a Vaega
Toe totō/toe faafoi talafatai i tulaga sa iai	<p>Toe totō la'au/la'au e ola i vai i vaega o le talafātai - si'osi'omaga o faataufusi</p> <p>Una'ia le toe ola a'e faanatura o la'au i le talafatai</p> <p>Gafa ma:Nu'u/ MNRE</p>	<p>Puipuia talafatai mai le aafia i galu masani</p> <p>Fatumauina fesootaiga faanatura o meaola/la'au ma o latou siosiomaga</p> <p>Faatuputeleina le oneone fesoasoani i le faaitiitia o le 'āia</p>	<p>Vaega o Vaomataua-MNRE e fautua ituaiga la'au talafeagai, ma saunia faamiliga mo ituaiga togala'au eseese talafeagai ma ituaiga nofoaga/siosiomaga (vaega maualalo o le talafatai) ma mea e fa'aaoga i le totōina o la'au e moomia e nu'u</p> <p>Fuafuaga Aoao a Samoa mo le Ola o La'au/Meaola 'Ese'ese i le Siosiomaga ma Fuafuaga o Galuega Faatinoga, (NBSAP) 2015-2020</p>	<p>Faata'i NESP 2017-2020</p> <p>Fuafuaga Aoao a le Vaega o Siosiomaga 2017-2021</p>
'Eliga o le oneone mo galuega faapisinisi e aiga a ua a'afia ai le gataifale ma siosiomaga o le talafatai	<p>Suesue ma faailoa oneone mai vaitafe e gafatia faiga faapisinisi ma galuega a aiga</p> <p>Galulue faatasi afio'aga, mālō ma faapisinisi tuma'oti e faamautu vaitafe e 'eli mai ai le oneone</p> <p>Faamalosia le mata'ituina o le 'eliga o le oneone</p> <p>Faalaulioa faalauitele auala e gafataulimaina le 'eliga o le oneone</p> <p>Tapena tulafono mo le 'eliga o le oneone</p> <p>Gafa ma: MNRE / Nu'u</p>	<p>Atili gafataulimaina ona pulea le oneone o se alagā'oa faalenatura</p> <p>Matuā faaitiitia le āfaina ma le 'āia o le talafatai</p> <p>Faaitiitia aafiaga o auala faalenatura sa puipuia le talafatai e ala i le taofiofi ma le fuafua lelei o nofoaga e 'eli ai le oneone</p>	<p>Ia mautinoa ua iai se pemita talafeagai faato'a 'eli ai le oneone</p> <p>Tuu iai atugaluga tau le siosiomaga ma le puipuia o agafesoota'i atoa ma soalaupulega ma se afio'aga ua a'afia</p> <p>Ia maua muamua se ioega tusitusia mai Alii & Faipule ma lē e āna le oneone ona faatoa mafai lea ona ulufale i le nofoaga mo le 'eliga</p> <p>Tapena tulafono mo le 'eliga o le oneone;</p> <p>Mulimuli i ta'iala o loo iai a le MNRE mo le 'eliga o le oneone e pei o:</p> <p>Tulafono a le PUMA 2004</p> <p>Tulafono Tau Siosiomaga o Fanua ma Fuagafanua 1989</p> <p>(Faata'i) Faigafaavae</p>	<p>Fuafuaga Aoao a le Vaega o Siosiomaga 2017-2021</p> <p>Fuafuaga a le Vaega mo le Vai ma Suavai Lafoa'i 2016-2020</p>

			<p>mo 'Eliga o le Oneone 2001</p> <p>(Faata'i) Tulafono Taufaaofi mo Pule'aga o Alaga'oa mai le Lau'ele'ele 2018</p> <p>NAP – Fuafuaga Faapule'aga e Gafataulima Fanua 2015-2019</p>	
Faasao Faataufusi	<p>Fai se suesuega o meaola ma la'au o le faataufusi ina ia iloa ai le tulaga faaleagaina ua iai</p> <p>Faatino faatalanoaga ma polokalame faalauiola ma le afio'aga e uiga i faataufusi</p> <p>Faatino polokalame e faasao ma puipui ai le siosiomaga o meaola ma la'au o le faataufusi</p> <p>Gafa ma: MNRE/Nu'u</p>	<p>Faaleleia atili le anagatā meaola ma la'au o le si'osi'omaga o faataufusi</p>	<p>NBSAP 2015-2020</p> <p>Fuafuaga Faapule'aga o Faataufusi</p> <p>Vaega o Vaomatua MNRE e saunia fautuaga faapitoa i le toe faaleleia o le siosiomaga o meaola ma la'au o faataufusi</p>	Fuafuaga Aoao a le Vaega o Siosiomaga 2017-2021
Pule'aga o Otaota	<p>Fono a le Nu'u latou te faatinoa galuega i le: Faamalosia tulafono e taofia pe aveese le fauga o faleui i totonu poo tafatafa o togātogo ma le talafatai</p> <p>Faasala tupe i latou e lafoa'i otaota malo i togātogo poo matafaga</p> <p>Fai polokalame e</p>	<p>Faaleleia le aogā faasiosiomaga ma le agavaa e gafatia e siosiomaga tau togātogo aafiaga</p> <p>Fō'ia faafitauli tau soifua maloloina</p>	<p>Fautua le Vaega o Siosiomaga ma Faasao, MNRE ma le PUMA i afio'aga i le pule'aga o otaota ma polokalame tau soifua maloloina</p> <p>NBSAP 2015-2020</p> <p>Faamalosia polokalame tau pule'aga o otaota e Tulafono a Nu'u</p>	Fuafuaga Aoao a le Vaega o Siosiomaga 2017-2021

	<p>faalauiloa Pule'aga o Otaota ma a'oa'oga mo le nu'u</p> <p>Gafa ma: Nu'u/aiga/MNRE</p>		<p>Polokalame o le Faamatagofieina o Aai Uma</p> <p>Tulafono o Pule'aga o Otaota 2010</p>	
--	---	--	---	--

Soifua Laulelei ma Ia Lava Taumafa	Fofō Aupito Lelei ua Fautuaina	Isi Faamanuiaga	Taiala Fesoasoani i Galuega Faatino	Fuafuaga Talafeagai a Vaega
Vaomatua ma faato'aga sātia	<p>Toe faalelei ma fa'aaooga i faato'aga ia laufanua ua lē o toe galuea'ina e lata i le aai na i lo le faato'a o fanua i le aga'i i uta ma le vaomatua</p> <p>Una'ia le totōina o fua o faa'ele'eleaga e pei o ufi, umala, e sili atu ona anagatā i taimi o afā, mugālā ma lōloga</p> <p>Unaia faato'aga- vaomatua ma faato'aga fefiloi aofia ai la'au 'aina e faaitiitia ai le aafiaogofie o fua o faa'ele'eleaga i faama'i</p> <p>Totō faatele isi ituaiga faato'aga e maua ai sina seleni e pei o koko, niu, tipolo ma ia totō i 'ele'ele e lē o lamatiagofie</p> <p>Faatino le Pulega o Faiga Tau Faato'aga e Gafatia le faaaogaina pea o le 'ele'ele</p> <p>Faatino polokalame faapule'aga tu'ufaatasi mo manu fa'alafuā</p> <p>Gafa ma: MAF MNRE /afio'ga</p>	<p>Faateleina le mau i taumafa ma le soifua maloloina atoa ai ma le siitia o le tulaga agavaa o afio'aga e fetuuna'i ma gafatia ona tali atu i suiga o le tau</p>	<p>Tapena e le Vaega o le CROP-MAF a'oa'oga e faatino e i latou ua iai agavaa faapitoa tau faato'aga e lagolago ma limataitaiina faifaato'aga faatasai ai ma polokalame e faalauiloa ia le faatuputeleina o ituaiga fua o faa'ele'eleaga e gafatia aso leaga e pei o mugālā ma timuga</p> <p>Tapena meafaigauega ma la'au totō e faatele ai ituaiga la'au ma lo latou anagatā- tagofia ia mataupu tau i manu faalafuā mmf. O se faiga e faateleina ai le mau i taumafa</p> <p>Faamalosi atili le faapa'aga ma Faapotopotoga Tumaoti e pei o: Asosi a Faifaato'aga Samoa; Faapotopotoga o Tama'ita'i Faipisinisi ma vaega tumaoti e lagolago ia faifaato'aga i afio'aga e ala i a'oa'oga ma le maketiina o fua o faa'ele'eleaga</p> <p>O ta'iala nei</p>	<p>Fuafuaga a le Vaega o Faato'aga 2016-2020</p>

			<p>mo le faatinoga o fofō: Tulafono Taufaaofi mo le Pulega o Alagā'oa mai le 'Ele'ele 2018</p> <p>Polokalame Aoao a Samoa mo Galuega Faatino e fō'ia ai le Faaleagaina o le 'Ele'ele ma tu'uitiitia ai aafiaga mai mugālā 2015-2020</p> <p>Fuafuaga Aoao mo Meaola Faalafuā ma Galuega Faatino 2008-2011</p> <p>Fuafuaga mo le Totōina o le 2 Miliona La'au 2015- 2020</p>	
Toe fafaga faaola le gataifale	<p>Faaleleia ā'au ma aloalo e ala i le faateleina o faisua, aliao, limu ma isi meaola mo le taumafa</p> <p>Gafa ma: MAF / afio'aga</p>	<p>Faateleina ituaiga 'ese'ese o figota/i'a o le gataifale faapea le siosiomaga o le ā'au</p> <p>Faaitiitia le tamateina o 'amu</p>	<p>Ta'ita'iga a le Komiti o Atina'e a Afio'aga</p>	Fuafuaga Vaega o Faato'aga 2016-2020
Lafumanu	<p>Faatino nai faato'aga e maua ai sina seleni a le nuu e pei o lafumoa</p> <p>Gafa ma: MAF /Nu'u</p>	<p>Faateleina avanoa mo faamanuiaga</p>	<p>Ta'ita'iga a le Komiti o Atina'e a Afio'aga</p>	

Pulega	Fofō Aupito Lelei ua Fautuaina	Ta'iala Fesoasoani i Galuega Faatino	Manatu
Tulafono a Itumalo/Nu'u ma Isi Vaega o le Nu'u	<p>Tapena ma faamalosia tulafono a nu'u e fesoasoani i le faatinoga o Fuafuaga -FTA</p> <p>Gafa ma: MWCSD / MAF / MNRE ma Nu'u</p>	<p>Teuteuga o Tulafono Taufaaofi o Nu'u 2016, e mafai ai e nu'u ona fau a latou Faigafaavae "tagai "Teuteuga 5"</p>	<p>E mafai i lalo o Teuteuga o Tulafono a Nu'u ona fau faavae a le nu'u lava ia ma resitala i le MWCSD. O se faiga foi lea e mafai ai i tulafono a nu'u ona vaaia ma pulea meatotino lautele ma afio'aga faatasi ai ma le pulea o alagā'oa e avea o se vaega o faavae a nu'u</p>
Isi Vaega o le Nu'u	<p>Una'ia le auai o talavou ma tama'ita'i i faiga o faai'uga a nu'u:</p> <p>Ta'iala o soalaupulega e una'ia le auai o tama'ita'i ma talavou;</p> <p>O se faiga e faailoa ai i le nu'u poloketi uma a le mālō poo Faapotopotoga Tuma'oti (NGO)</p> <p>Gafa ma: MWCSD / Nu'u</p>	<p>SDS 2016/17 - 2019/20</p> <p>Fuafuaga mo Atiane a Afio'aga 2016-2021</p>	<p>Molimaunia e soalaupulega o Fuafuaga FTA le auai malosi o tama'ita'i ma talavou i soalaupulega</p>

'Ata na pu'eina i taimi o asiasiga

Tane tuai i uta i Faleasi'u o loo faaaogaina e nai aiga

Nofoaga na faaputu ai le vai i uta i Fasito'otai

'Ele'ele'apovai i uta – aufaigaluega WRD o loo utuina le suavai mo su'esu'eqa

Fetaula'iga o alagalue i uta ma nu'u tuaoi - Faleatiu, Vailuutai ma Fasito'otai

Faataufusi i luma o le falesa i Samea – poloka ai le suavai pe a timuga mafua ai lōloga

Faatanoa vai i uta o Satapuala – matuā leaga lava le tulaga o le suavai o loo tau faamamā ma faatafe i le tanevai o loo sosoo ane.

Lamatia aiga o loo alala i lea nofoaga ona o uaea eletise e lē o ufiufia o loo tautau maualalo tele

Faafanua a le Afioaga o Samea

